

BOSNA SREBRENA

Službeno-informativno glasilo
FRANJEVAČKOG PROVINCIJALATA U SARAJEVU

Godina LXIII • broj 3/2012.

IZDAJE
Franjevački provincijalat
Bosne Srebrene
Zagrebačka 18
BiH-71000 Sarajevo
Tel.: +387 33 722 450
Fax: +387 33 722 451
www.bosnasrebrena.ba
tajprov@bih.net.ba

ODGOVARA
fra Lovro Gavran

UREĐUJU
fra Janko Ćuro
fra Davor Dominović

LEKTORIRA
fra Marijan Karaula

TISKA
Grafički atelje OSKAR, Sarajevo

IZ SADRŽAJA

Provincijalovo pismo braći	3
Iz Generalne kurije	5
Iz Provincijalata	12
Izbor članova Plenarnog vijeća	12
Popis braće za Plenarno vijeće	13
Samostanski kapituli i prijedlozi za službe	15
Molitva za beatifikaciju fra Vjeke Ćurića	17
Iz Tajništva	20
Oblačenje novaka	20
Iz Zapisnika Definitornih sjednica	21
Iz tiska izašli Franjevački izvori	25
Prilozi	27
Kapitul na Rogožinama u Tolisi - propovijed	27
O vjeri - s teološkog gledišta	29
Bezuvjetno - O sakramentu pokore	33
Iz Provincije	40
20. obljetnica Frame	40
Nova knjiga fra Marijana Karaule	42
Zatvorena godina sv. Klare	45
Nova knjiga fra Ante Popovića	47
Patron Provincije u Tolisi	48
800. obljetnica u Splitu	53
In memoriam	55
† Josip Matoc	55
† Veno Nikolić	55
† Ivka Puškarić	56
† Ljubica Ančić	57
Dodatak	58
Fraternitas br. 7, 8, 9 i 10	

PROVINCIJALOVO PISMO BRAĆI

Draga braćo u Kristu i sv. Franji,
pozdravljam vas Franjinim pozdravom: MIR I DOBRO!

Ova nam je godina bila prepuna raznih događanja, od kojih je na prvom mjestu proljetosnji provincijski Kapitul i brojne promjene na raznim službama u Provinciji. Hvala Bogu, sve skupa je prošlo uglavnom lijepo i na opće zadovoljstvo br aće.

Na dan Sv. Klare Asiške, svečanim misnim slavljem pred Samostanom sv. Klare u Brestovskom, završismo i Klarinu godinu, koja nam je bila vrijedan poticaj da još izbližega upoznamo i Franju i Klaru i da sveobuhvatnije zavolimo njihovu karizmu.

Potom, na sam blagdan Rana sv. Franje izidoše na svjetlo dana i „*Franjevački izvori*“. Njihovo objavljivanje konačno i na hrvatskom jeziku, s jedne strane jest dragocjen plod dugogodišnjeg zdušnog rada mnogih naših zaljubljenikâ u sv. Franju, a s druge strane to je ono dobro sjeme, koje će i sadašnjim i budućim naraštajima franjevacâ i franjevkâ davati nove bogate plodove franjevačke karizme na našim prostorima i biti im trajni izvor ideja i motivacija za daljnje razvijanje te iste karizme, na kojem će se moći napajati ne samo oni, nego i svi ostali štovatelji sv. Franje, makar i ne bili franjevci.

Ti „*Franjevački izvori*“ došli su nam kao najljepši dar od Boga prigodom jubileja 800. obljetnice dolaska sv. Franje na hrvatsku obalu Jadrana, god. 1212., koju proslavismo u Splitu 6. listopada 2012. Cijela franjevačka obitelj u Hrvatskoj i BiH radosno je proslavila taj jubilej, spominjući se toga dara Božje Providnosti, kad je Gospodin Franju usmjerio k nama – čak i prije nego što mu je dao prigodu da posjeti Svetu Zemlju, kamo je i tom zgodom bio krenuo. Zahvalni za taj Božji dar, naši franjevci i franjevkâ, koji su slijedili svoga Utemeljitelja 800 godina, nastoje i dalje ustrajati u hodu za Isusom Kristom – stopama sv. Franje.

I konačno, prije izlaska novog broja „*Bosne Srebre*ne“ započet će u cijeloj Katoličkoj Crkvi Godina vjere (11. 10. 2012.) – prigodom 50. obljetnice početka II. vatikanskog sabora i 20. obljetnice objavljivanja „*Katekizma Katoličke Crkve*“, utemeljenog na nauku tog istog Sabora. Ta godina treba da bude prije svega poticaj nama samima za rast u vjeri, a onda i pokretač snažnije akcije Crkve u novoj evangelizaciji prije svega starih kršćanskih naroda, a onda i misijskih krajeva.

O svemu tome naći ćete po nešto u ovom broju „*Bosne Srebre*ne“, a kao uvod svemu imate pismo i čestitku generalnog ministra Franjevačkog reda, Fra José-a Rodríguez-a Carballa, prigodom svetkovine sv. Franje.

Gospodin vas sve obasuo svojim blagoslovom i obiljem svojih milosti – po zagovoru sv. Franje i sv. Klare!

Fra Lovro Gavran, provincijal

Prijem prigodom svetkovine sv. Franje

SOLIDARNI I ODGOVORNI

Manja braća u sadašnjoj krizi

Predraga braćo:
Gospodin vam dao mir!

U prigodi slavlja svetkovine našega svetoga oca Franje, želimo s vama podijeliti nekoliko razmišljanja polazeći od sadašnje gospodarsko-financijske krize. Ova kriza nadilazi granice razvijenih gospodarstava i uklapa se u širu krizu nerazvijenosti koja zanima više od dvije milijarde osoba, prisiljenih da žive u krajnjem siromaštvu.

Naša namjera nije baviti se sveukupnom problematikom, koja je veoma složena, nego radije da se uzajamno potičemo na propitivanja, osobno i zajednički: koju odgovornost imamo ili osjećamo u ovoj teškoj gospodarskoj situaciji? Mi, Manja braća, kako mi živimo situaciju svijeta i osobito opću krizu koja dotiče tolike obitelji? Kako danas možemo živjeti, na vjeran i znakovit način, naš izbor siromaštva, solidarnost, svjedočenje koje daje dostojanstvo i pruža neku zgodnu mogućnost u ovoj negativnoj situaciji koju nazivamo “krizom”? Patnja tolikih osoba, osobito onih najslabijih, za nas, željne da nastavimo biti *fratri – franjevcima naroda*, izvor je zabrinutosti.

Kriza nije samo ekonomsko-financijska

Sadašnja kriza je po mnogim vidicima različita od prijašnjih. Njezin glavni uzrok je povezan sa samim sustavom, s načinom na koji je bio organiziran i na motivacije koje su u njegovim temeljima. Prisustvovali smo, tijekom posljednjih godina, rastućoj prevlasti financija nad stvarnim gospodarstvom, prevlast koja je dotakla također područja politike, čineći je gotovo robom financija.

Među učincima krize, osim nejednakosti u dohocima, dobro je podsjetiti na netransparenčnost i na prevrtljivost tržišta, koje izlaze iz prevlasti financija. U njima su povrijeđeni povjerenje i vjerodostojnost, temeljne vrijednosti za njihovo ispravno funkcioniranje i za održivost istih. Uzduž te staze gajila se iluzija uvijek rastućih financijskih zarada, sve do stvaranja jednoga *hybrisa* povezanog sa “zavodljivošću” da se, napokon, može osloboditi zarada od rada, u rastućoj “rastavi” između financija i realnoga gospodarstva.

U preuzetnosti moći koja je obuhvatila financije, prazninu na tržištima stvorenu erozijom povjerenja i transparentnosti, ispunila je pohlepa koja je postala prednost financijskoga kapitalizma.

Ekspanzija čistog profiterstva postala je cilj koji je bio zajednički većem broju poduzetničkoga *managementa*. Samo smanjenje osoblja je, nerijetko, iskorišteno kao poluga za dohodak samih dioničara.

Za milijune osoba kriza znači nezaposlenost. Te osobe više nemaju dohotka od rada i sa tjeskobom gledaju također na dokidanje eventualnih socijalnih pomoći, s opasnošću duboke socijalne marginalizacije. Osim toga, rast cijena prehrambenih proizvoda prisilio je mnoge milijune osoba, osobito u najsiromašnijim zemljama, na neizdrživu situaciju, koja prijeti samom njihovom preživljavanju.

Sadašnja kriza – zajedno sa svjetskim siromaštvom, glađu, ratovima i uništavanjem stvorenoga – nadilazi čisto tehničko-konjunkturalnu razinu, jer zahvaća antropolozku i etičku dimenziju. U pitanju su koristoljublje, traženje osobne koristi pod svaku cijenu i neobuzdani konzumizam. Te motivacije za djelovanje su oblikovale danas prevladavajuću kulturu i usmjerile su cjelokupni ljudski život prema sebičnim ciljevima, sukladno paradigmi racionalnosti izražene odnosima utemeljenim na načelu izmjene istovrijednih stvari: dati da se dobije. Ipak, kriza nam naširoko svjedoči negativne plodove takvih koristoljubivih izbora, kao što su neučinkovitost tolikih zahvata čisto tehničke naravi, u pokušaju da se izađe iz krize.

Razmišljanja polazeći od naše duhovnosti

Nadvladavanje krize i mijenjanje našega svijeta zahtijevaju promjenu pravca koji će dati novi smisao našem postojanju i koji će misliti na drugačiji model razvoja. Za to nam naša evanđeoska i franjevačka duhovnost pruža dragocjena svjetla.

- *Evanđelje je “dobra vijest” za život*, stoga “evanđelje ne samo da obznanjuje stvari kojima čovjek obogaćuje svoje znanje već ono i djeluje na čovjeka i mijenja njegov život” (*Spe salvi*, 2). Vjerovati Evanđelju znači, dakle, pitati se zašto ta kriza, otkriti stavove koji su je izazvali, staviti u pitanje naš način života, obratiti se da budemo “dobra vijest” onome koji trpi.

- *Središte kršćanskoga života je ljubav*. Bog je ljubav. Upravo “velika zapovijed ljubavi prema bližnjemu zahtijeva i potiče svijest da se ima odgovornost za nekoga tko je, kao i ja, stvorenje i dijete Božje: biti braća u ljudskosti i, u mnogo slučajeva, također u vjeri, treba nas dovesti do toga da u drugome vidimo istinski *alter ego*, ljubljen na beskrajan način od Gospodina. Ako njegujemo takvo gledanje bratstva, solidarnost, pravednost, jednako kao i milosrđe i suosjećanje, prirodno će izvirati iz našega srca” (Benedikt XVI., *Messaggio per la Quaresima* 2012., n. 1).

- *Ljubav življena i objavljena po Isusu dovodi nas do toga da dajemo prednost siromasima i patnicima i uključuje traženje pravednosti* koja je jedan od znakova Kraljevstva. Za Isusa, poslanog da donese dobru vijest siromasima (usp. *Lk* 4,18; *Mt* 11, 5), oni na rubu i isključeni bili su sablazan. Smatrati siromaštvo kao sablazan treba nas dovesti da zauzmemo aktivan i javan stav u korist siromašnih zemalja i siromašnih društvenih sektora (usp. *GGKK* 96 §2).

- *Sva dobra pripadaju Bogu koji ih daruje za dobro svih.* Franjo je uvjeren da su sva dobra, duhovna i materijalna, Božja: ne pripadaju nam. Kako poučava Pismo, podsjećajući često da je “zemlja Božja” (usp. Lev 25,23; Izl 9,29; Ps 24,1), čovjek ne smije ništa smatrati svojim vlasništvom jer svako dobro je Božje (usp. PPr 17,18). Mi smo ih primili kao upravitelji da ih stavimo na raspolaganje svima. Takva Franjina vizija slaže se sa naukom svetih otaca o tome da su sva dobra namijenjena svima, a taj socijalni nauk je ponovno preuzelo pokoncilsko Učiteljstvo Crkve.

- *Uzvratanje.* Za Franju su uzajamno dijeljenje i solidarnost logična posljedica njegova poimanja vlasništva. Za njega je Bog jedini gospodar svih dobara koje dijeli velikodušno svim osobama (usp. 2Čel 77). Upotrebljavanje stvari je određeno potrebom: stvari su onoga koji ih treba. Za Franju darivanje plašta siromasima nije drugo do vraćanje, shvaćeno kao pravednost: on se osjećao lopovom ako ne bi uzajamno dijelio ono što ima s onim koji je to više trebao (usp. 2Čel 87; 92).

Što možemo učiniti?

Današnja kriza za nas može biti poziv Duha, “vrijeme milosti” da mijenjamo svoj pogled na svijet i da postanemo solidarniji. Stoga nas kriza ne smije ostaviti ravnodušnima, nego treba u nama, u mjesnim i provincijskim bratstvima izazvati zahtjevnu provjeru našega stila života, našega konkretnoga ostvarivanja življenja *sine proprio*, ekonomske situacije naših institucija, naše sposobnosti da dijelimo sa siromasima i s onima na rubu.

Polazeći od unutarnjega života naših bratstava, zar sadašnje teško socijalno-gospodarsko stanje ne bi u svakom bratu trebalo probuditi raspoloživost za logiku dara (*gratuitas*) i za uzajamnost? Kako opravdati osobne račune u bankama ili zadržavanje za sebe dobara (plaća, mirovina, milodari ...) koja pripadaju bratstvu i koja bi se trebalo uzajamno dijeliti također sa najpotrebnijim siromasima? Jesmo li poštenji s društvom plaćajući poreze? Jesmo li u skladu sa zakonom kad je riječ o našim zaposlenicima?

Na razini provincijske ekonomije, vjerujemo da je osnivanje “Zajedničkog fonda”, koga pune sva bratstva u korist potreba bratstava, jest veoma konkretan oblik solidarnosti među nama, uzajamnosti među bratstvima, i to može također biti izvor dijeljenja sa siromasima.

Smatramo da bi sadašnja kriza, koja tolikim obiteljima nalaže ograničenost sredstava i druge obitelji prisiljava da se lišavaju nužnoga, trebala izazvati u braći ozbiljan ispit savjesti zbog previše komotnog stila života, preslobodne upotrebe najsofisticiranijih sredstava, zbog navika života koje su očito “svjetovne” i potrošačke (usp. GGKK 67). Kako možemo ulijevati odvažnost i nadu u nove siromahe, ako mi sami ne uspijevamo biti bez tolikih “nepotrebnih potreba”?

Oskudica izazvana krizom trebala bi također učiniti da provjerimo upotrebu pokretnih (npr. zgrtanje novca. usp. GGKK 82 §3; i naše povjerenje u Providnost?) i nepokretnih dobara (toliki prazni prostori). Kolike obitelji bez stana, koliki imigranti bez sigurnog boravišta, koliko dobrotvornih udruga bi mogle iskoristiti prostore koje imamo i koji su neiskorišteni? I novac, u koje ga banke više želimo položiti? Danas se čini nužnim prije svega spoznati kako banke koriste naše štednje: za promicanje gospodarskih, socijalnih, kulturalnih projekata koji poštuju ljudska prava i brigu za stvoreno ili pak za djelatnosti protivne našim etičkim načelima?

I naše dijeljenje i solidarnost ne trebaju biti samo velikodušni, nego također inteligentni i kreativni. Ako gledamo na svoju povijest, zamijetimo da je Opservancija označila osobito plodno vrijeme jer su franjevci umjeli uskladiti napetost unutarnje obnove s onom društvenom obnovom, dajući život čudesnom iznašaću “*Monti di pietà*”, prvom obliku mikrokredita za čovječanstvo. U tolikim dijelovima svijeta etičke financije, mikrokrediti, društvene zadruge, pravedna i solidarna trgovina, su oblici inteligentnih solidarnosti koje, ako su podržane, uspijevaju osloboditi od siromaštva tolike osobe, poštujući u njima dostojanstvo. Ne ograničavaju se na jednostavnu dobrotvornost, nego promiču organizatorsku sposobnost pojedinaca koji od toga imaju koristi.

Hitno je nastaviti brinuti se za osobnu i zajedničku formaciju braće da bi se u dubinu iščitavale društveno-ekonomske dinamike, osobito u osobama ekonomista i gvardijana. Upravljanje finansijskim sredstvima ne može se povjeriti samo zdravoj pameti. To upravljanje čini učinkovito sredstvo za odgovorno građanstvo koje je usmjereno prema zajedničkom dobru i cjelovitom razvoju.

U našem pastoralnom radu, u našim crkvenim područjima (župe, škole, skupine, pokreti) trebamo senzibilizirati i odgajati, u našim izborima trebamo davati prednost najslabijima i najpotrebnijima; imati kao zajednički ključ rečenicu iz *Djela apostolskih*: "Sve im bijaše zajedničko"; učiniti da u svim našim župama, u svetištima i u samostanima budu prostori za prihvatanje, za uljudbu i za susret, i da bude volontarijat za solidarnost sa siromasima.

Želimo također nama i vama, braćo, postaviti jedno radikalno pitanje: jesmo li još uvijek kadri sablazniti se zbog tolikih siromaštava i nepravdi koje postoje u svijetu? Ili se sklanjamo iza površne tvrdnje da nas problem veoma nadilazi i, prema tome, ne možemo ništa učiniti? Nije li i to jedan način da "uspavamo" svoju savjest? Ako je more sačinjeno od tolikih malih kapi, također u društveno-ekonomskoj dimenziji naša mala kap može pridonijeti da se oblikuje more solidarnosti i dobrote.

Naši izbori na području potrošnje, štednje i dijeljenja su važan doprinos (ili lišavanje) da se izgrađuje solidarno gospodarstvo, u službi osobe i svih osoba. Stoga si trebamo posvijestiti da takvo novo solidarno gospodarstvo neće biti rezultat odluka samo visoke gospodarske politike, nego izvire također iz onoga što mi možemo pružiti svojim načinom života i djelovanja.

Ako transparentna i zajednička ekonomija hrani bratsko zajedništvo, ekonomija uzajamnoga dijeljenja čini nas uistinu braćom siromašnih i najmanjih. To je zasigurno svjedočenje koje društvu očituje alternativan pravac: slobodan od slijepog individualizma i sebičnog osobnog interesa, i otvoren konkretnoj solidarnosti i pravednosti. Ići u tom smjeru čini nam se najboljim načinom da počastimo našega oca i brata Franju.

Rim, 17. rujna 2012.,
Blagdan Rana svetoga Franje

Vaša braća iz Generalnoga definitorija

Fr. José Rodríguez Carballo, ofm (Min. Gen.)
Fr. Michael Anthony Perry, ofm (Vic. Gen.)
Fr. Vincenzo Brocanelli, ofm (Def. Gen.)
Fr. Vicente-Emilio Felipe Tapia, ofm (Def. Gen.)
Fr. Nestor Inácio Schwerz, ofm (Def. Gen.)
Fr. Francis William Walter, ofm (Def. Gen.)
Fr. Roger Marchal, ofm (Def. Gen.)
Fr. Ernest Karol Siekierka, ofm (Def. Gen.)
Fr. Paskalis Bruno Syukur, ofm (Def. Gen.)
Fr. Julio César Bunader, ofm (Def. Gen.)
Fr. Vincent Mduduzi Zungu, ofm (Def. Gen.)
Fr. Aidan McGrath, ofm (Sec. Gen.)

FR. IOSEPHUS RODRIGUEZ CARBALLO
TOTIUS ORDINIS FRATRUM MINORUM MINISTER GENERALIS
ET HUMILIS IN DOMINO SERVUS

RATIFICA

Nel Capitolo provinciale della nostra Provincia della Santa Croce, in Bosnia, regolarmente celebrato secondo le disposizioni del Diritto, nella Casa di San Paolo, in Sarajevo, sotto la presidenza del Ministro Provinciale, Fr. Lovro Gavran, OFM, il giorno 18 aprile 2012 sono stati eletti

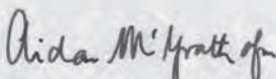
I QUATTRO (4) DEFINITORI DELLA PROVINCIA:

FR. IVO ORLOVAC, OFM,
FR. JOZO MARINČIĆ, OFM,
FR. JOZO ORŠOLIĆ, OFM,
FR. JANKO ČURO, OFM.

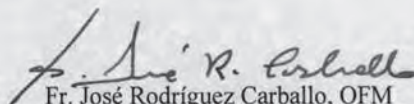
Il Definitorio Generale, nella Sessione del 20 luglio 2012, ha esaminato attentamente gli atti autentici di queste elezioni.

PERTANTO,
IN VIRTÙ DI QUESTO DECRETO
RATIFICO QUESTE ELEZIONI
SECONDO QUANTO PRESCRIVONO
GLI STATUTI GENERALI DELL'ORDINE ALL' ART. 172 § 1.

Dalla Curia Generale dell'Ordine dei Frati Minori, in Roma, il 24 luglio 2012.

Fr. Aidan McGrath, OFM
Segretario Generale

Fr. José Rodríguez Carballo, OFM
Ministro Generale

Prot. 103146 / S 292-12

Via S. Maria Mediatrice, 25
00165 ROMA (ITALIA)
Tel. 39.06.684919 / Fac 39.06.6380292

FR. IOSEPHUS RODRIGUEZ CARBALLO
TOTIUS ORDINIS FRATRUM MINORUM MINISTER GENERALIS
ET HUMILIS IN DOMINO SERVUS

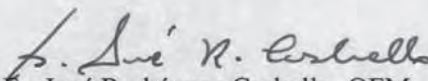
CONFERMA

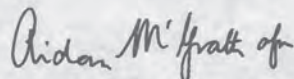
Il Congresso Capitolare della Provincia della Santa Croce, in Bosnia, celebrato regolarmente secondo le disposizioni del Diritto, nella casa dell'Esaltazione della Santa Croce, in Sarajevo, sotto la presidenza del Ministro Provinciale, Fr. Lovro Gavran, OFM, il giorno 14 giugno 2012, ha eletto i Guardiani, i Vicari e gli Economi delle Case ed i Frati per gli altri Uffici della Provincia.

Il Definitorio Generale, nella Sessione del 20 luglio 2012, ha attentamente esaminato gli Atti e ha approvato queste Elezioni.

PERTANTO,
IN VIRTÙ DI QUESTO
DECRETO
DICHIARO VALIDE E CONFERMO
LE SUDETTE ELEZIONI,
SECONDO QUANTO PRESCRIVONO
GLI STATUTI GENERALI DELL'ORDINE, ALL'ART. 174.

Dalla Curia Generalizia dell'Ordine dei Frati Minori, in Roma, il 24 luglio 2012.

Fr. José Rodríguez Carballo, OFM
Ministro Generale

Fr. Aidan McGrath, OFM
Segretario Generale

Prot. 103121/S 279-12

Via S. Maria Mediatrix, 25
00165 ROMA (ITALIA)
Tel. 39.06.684919 / Fac 39.06.6380292

FR. IOSEPHUS RODRIGUEZ CARBALLO
TOTIUS ORDINIS FRATRUM MINORUM MINISTER GENERALIS
ET HUMILIS IN DOMINO SERVUS

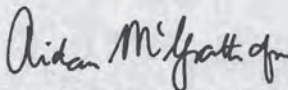
DECRETO

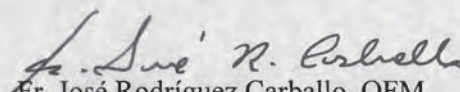
Il Definitorio Generale, nella sessione del 19 luglio 2012, dopo accurato esame, ha approvato, con le modifiche indicate, gli Statuti Particolari della Provincia della Santa Croce, in Bosnia-Herzegovina, elaborati dal Capitolo provinciale dell'anno 2012 e presentati per l'approvazione dal Ministro Provinciale con lettera del 10 maggio 2012, a norma delle Costituzioni Generali e degli Statuti Generali dell'Ordine.

PERTANTO,
IN VIRTÙ DI QUESTO DECRETO,
APPROVO E DICHIARO APPROVATI
I SUDETTI STATUTI PARTICOLARI DELLA
PROVINCIA DELLA SANTA CROCE,
IN BOSNIA-HERZEGONIA,
SECONDO IL TESTO IN LINGUA ITALIANA
CHE SI CONSERVA NELL'ARCHIVIO GENERALE DELL'ORDINE.

Nonostante qualsiasi cosa in contrario.

Dalla Curia Generale dell'Ordine dei Frati Minori, in Roma, il
26 luglio 2012.

Fr. Aidan McGrath, OFM
Segretario Generale

Fr. José Rodríguez Carballo, OFM
Ministro Generale

Prot. 102939/S 216-12

Via S. Maria Mediatrix, 25
00165 ROMA (ITALIA)
Tel. 39.06.684919 / Fac 39.06.6380292

Slavlje Kapitula na rogožinama u Tolisi 14. 9. 2012.

IZBOR ČLANOVA PLENARNOG VIJEĆA PROVINCIJE

Naš prošli Provincijski kapitul izglasao je odluku da se u ovom mandatu sazove Plenarno vijeće Provincije (odluka br. 5). O Plenarnom vijeću govore Statuti Provincije, Čl. 46, 60, 105, a posebno Čl. 113-115. Čl. 113. nabraja tko sve po službi sačinjava Plenarno vijeće. Imamo desetericu braće koja će po službi biti članovi toga vijeća. (Provincijski ekonom ujedno je i defnitor, pa ih zato neće biti 11, nego 10.) Osim njih, bit će izabrano još 11 članova iz Provincije: gvardijani će između sebe izabrati trojicu, župnici petoricu, a župni vikari trojicu. Prema tome Plenarno vijeće će imati 21 člana.

Iako nema nikakve žurbe, želimo što prije znati tko će sačinjavati to naše Plenarno vijeće do 2016. god., pa zato odmah raspisujemo izbore. Smatramo da su Statuti posve jasni. Svi gvardijani, osim onih dvojice, koji su već sada članovi Uprave Provincije, dobit će popis svih gvardijana izvan Uprave (tj. njih 17) i između njih će izabrati trojicu. (Svaki zaokružuje po tri imena, između 17.)

Slično će biti i sa župnicima, ali će svi oni između svojih kolega birati po petoricu. Župni vikari će između svojih kolega birati svaki po trojicu. Braća koja dobiju najveći broj glasova, bit će članovi Plenarnog vijeća Provincije i pomagat će Upravi Provincije pri donošenju važnijih odluka.

Glasovnice, skupa s popisom braće dotične kategorije, dobit ćete uz Bosnu Srebreanu. Glasачki listići treba da stignu u naš Provincijalat što prije, a najkasnije do 15. 11. 2012.

U sljedećoj Bosni Srebreanoj objavit ćemo rezultate izbora i sastav Plenarnog vijeća.

Fra Lovro Gavran, provincijal

Popis braće kandidata za Plenarno vijeće:

Gvardijani:

Fra Jozo Marinčić
 Fra Mile Babić
 Fra Ivan Šarčević
 Fra Josip Ikić
 Fra Marko Antić
 Fra Nikica Vujica
 Fra Miroslav Ištuk
 Fra Drago Pranješ
 Fra Zoran Mandić
 Fra Zoran Jaković
 Fra Mijo Rajić
 Fra Ivo Orlovac
 Fra Ilija Kovačević
 Fra Tomislav Brković
 Fra Marijan Živković
 Fra Mario Divković
 Fra Božo Lujić
 Fra Nue Kajtazi
 Fra Benedikt Vujica

Župnici:

Fra Miroslav Ikić
 Fra Anto Tomas
 Fra Marko Stjepanović
 Fra Damir Pavić
 Fra Zoran Tadić
 Fra Dominko Batinić
 Fra Vinko Marković
 Fra Stipo Rašteggorac
 Fra Jure Papić
 Fra Vinko Sičaja
 Fra Ivan Lovrić
 Fra Kazimir Dolić
 Fra Pere Kuliš
 Fra Marko Jukić
 Fra Leon Pendić
 Fra Ilija Jurić
 Fra Zoran Livančić
 Fra Slavko Petrušić
 Fra Marinko Didak
 Fra Marko Kepić
 Fra Zdravko Anđić
 Fra Krešo Vukadin

Fra Ilija Stipić
 Fra Anto Šimunović
 Fra Marko Bandalo
 Fra Mirko Majdandžić
 Fra Vjeko Tomić
 Fra Ilija Božić
 Fra Stipan Radić
 Fra Vinko Ćuro
 Fra Josip Tomas
 Fra Antun Perković
 Fra Darko Drljo
 Fra Dujo Ljevar
 Fra Božidar Blažević
 Fra Marko Kovačić
 Fra Ivica Matić
 Fra Ivo Pavić
 Fra Bono Tomić
 Fra Mladen Jozić
 Fra Jozo Gogić
 Fra Velimir Bavrka
 Fra Ivan Marić
 Fra Niko Petonjić
 Fra Petar Andrijanić
 Fra Ivan Ćurić
 Fra Andrija Jozić
 Fra Mato Topić
 Fra Jure Perić
 Fra Blaž Marković
 Fra Pero Baotić
 Fra Jozo Puškarić
 Fra Frano Oršolić
 Fra Anto Pušeljić
 Fra Stjepan Živković
 Fra Franjo Martinović
 Fra Juro Aščić
 Fra Marko Lovrić
 Fra Zdravko Dadić
 Fra Ivo Brezović
 Fra Jure Stipić
 Fra Tomislav Jurić
 Fra Mario Radman
 Fra Augustin Tomas
 Fra Stipo Marčinković
 Fra Anto Ivanović
 Fra Ivica Karatović
 Fra Ilija Alandžak

Fra Niko Josić
 Fra Martin Antunović
 Fra Jure Tokalić
 Fra Anđelko Kamenčić
 Fra Miroslav Jelić
 Fra Nikica Zlatunić
 Fra Ivo Tadić
 Fra Ivan Jelić
 Fra Pavo Dominković
 Fra Kristijan Montina
 Fra Filip Karadža
 Fra Franjo Trogrlić
 Fra Ivica Alilović
 Fra Rafael Ivankić
 Fra Anto Batinić
 Fra Marijan Petričević
 Fra Ivica Jurišić
 Fra Šimo Grgić
 Fra Luka Šarčević
 Fra Luka Marković
 Fra Niko Stjepanović
 Fra Vislav Krijan
 Fra Marijan Lorenci
 Fra Mogomir Kikić
 Fra Leopold Rochmes

Župni vikari:

Fra Ivo Bošnjak
 Fra Mirko Jozić
 Fra Petar Matanović
 Fra Tihomir Sadrić
 Fra Stjepan Pavić
 Fra Ivan Opačak
 Fra Ivo Jurišić
 Fra Domagoj Šimić
 Fra Janko Ljubos
 Fra Franjo Miletić
 Fra Tomislav Trogrlić
 Fra Tvrtko Gujić
 Fra Gabrijel Tomić
 Fra Nikica Tomas
 Fra Nikola Kozina
 Fra Vinko Tomas
 Fra Josip Matijanić
 Fra Branko Malekinušić
 Fra Pero Oršolić
 Fra Jozo Vrdoljak
 Fra Josip Jukić

Fra Ivica Baketarić
 Fra Ćiro Lovrić
 Fra Ivica Matišić
 Fra Tomislav Svetinović
 Fra Mišo Sirovina
 Fra Josip Filipović
 Fra Branko Neimarević
 Fra Franjo Križanac
 Fra Vitomir Silić
 Fra Jozo Ančić
 Fra Nikola Matanović
 Fra Dario Udovičić
 Fra Mato Cvjetković
 Fra Ivica Vidak
 Fra Ivan Kasalo
 Fra Stjepan Pavličević
 Fra Mijo Šuman
 Fra Vinko Jelušić
 Fra Mario Jelić
 Fra Ivanko Vuk
 Fra Jurica Periša
 Fra Željko Brkić
 Fra Stjepan Duvnjak
 Fra Marinko Štrbac
 Fra Mario Jurić
 Fra Juro Miletić
 Fra Franjo Čalaga
 Fra Jozo Krešo
 Fra Zoran Vuković
 Fra Drago Perković
 Fra Ivan Pervan
 Fra Miroslav Batarilo
 Fra Miroslav Jonjić
 Fra Miroslav Kljajić
 Fra Velimir Blažević
 Fra Franjo Josipović
 Fra Josip Božić
 Fra Robert Slišković
 Fra Mirko Filipović
 Fra Filip Zubak
 Fra Ilija Jerković
 Fra Ilija Matanović
 Fra Zlatko Matanović
 Fra Blažen Lipovac
 Fra Velimir Zirdum
 Fra Željko Nikolić
 Fra Mario Jurković
 Fra Kazimir Rehlicki
 Fra Mladen Perić

Fra Andrija Zirdum
 Fra Miljenko Petričević
 Fra Živko Petričević
 Fra Stjepan Lovrić
 Fra Andrija Cvitanović
 Fra Marinko Živković
 Fra Perica Martinović
 Fra Marko Oršolić, ml.
 Fra Luka Martinović
 Fra Andrija Živković
 Fra Marijan Oršolić
 Fra Tomislav Čačić
 Fra Marko Oršolić, st.
 Fra Ivo Božić
 Fra Mato Vincetić
 Fra Nikola Bošnjak
 Fra Bono Kovačević

Fra Ivica Tomas
 Fra Zvonko Zečević
 Fra Anto Zrakić
 Fra Mirko Bobaš
 Fra Stipo Karajica
 Fra Anton Nua
 Fra Ambroz Ukaj
 Fra Alexander Tanushi
 Fra Ilija Krezo
 Fra Ivo Kramar
 Fra Pavo Filipović
 Fra Vjekoslav Matić
 Fra Luka Mamić
 Fra Anto Šarčević
 Fra Mato Oršolić
 Fra Ivo Živković

SAMOSTANSKI KAPITULI I PRIJEDLOZI ZA SLUŽBE

Braćo, nakon izvršenih promjena i nakon godišnjih odmora, započela je i nova školska i vje-ronaučna godina. Život opet ide svojim uobičajenim tokom.

Vrijeme je da izdamo i novu službenu Tabulu Provincije, a za to nam je potrebno da se odrede i razne službe u samostanima i na župama, one koje se određuju na samostanskim kapitulima.

Zato molimo sve gvardijane da što prije sazovu samostanske kapitule i na njima izaberu braću prikladnu za sve one službe, koje su potrebne, kako u samostanu, tako i po župama, te da nam svoje zaključke odmah pošalju e-mailom, a originalne dokumente redovnom poštom, i to najkasnije do kraja listopada 2012.

Treba popuniti sljedeće službe: diskreta, duhovnog asistenta OFS-a i Frame, duhovnika časnih sestara (po potrebi), samostanskog promotora zvanja, kroničara, knjižničara, kustosa muzeja, povjerenika KSA, dopisnika „Bosne Srebreničke“, FIA-e, provincijske web-stranice, dopisnika i promotora „Svjetla riječi“...

Iz više razloga se preporučuje da duhovni asistent OFS-a (= FSR-a) i Frame bude ista osoba – kako zbog duhovne blizine tih dviju zajednica, tako i radi bolje koordinacije rada, te radi uspješnijeg poticanja prelaska starijih članova Frame u OFS.

I dopisnik raznih naših medija može biti ista osoba, ali ne samo pro forma, nego da zaista radi svoj posao. Naime, mi više puta preko tuđih medija saznamo što se događa u pojedinim našim župama, umjesto da nam vijest bude poslana izravno, pa da drugi to saznaju preko naše web stranice. Nekim „dopisnicima“ prođe i čitav mandat, a da za naše medije ne napišu ni jednu vijest. Molimo one kojima se povjeri ta služba, da je ažurno vrše i obavještavaju bratstvo, pa i širu javnost, o svim važnijim događajima u samostanu i župi.

Gvardijani neka se pobrinu da na Tajništvo Provincije, skupa s prijedlozima kandidata za spomenute službe, dođu i ostali podaci, potrebni za Tabulu Provincije – i to skupa, za cijelo samostansko područje, za sve župe i sve pojedince, a to su:

1. Točan naziv samostana, odn. župe, s njihovim patronom ili patronima (ako su različiti za samostan i za župu);
2. Točna adresa. (Posebno naglasite ako je u prošloj Tabuli bila neka pogreška i ako je u međuvremenu adresa promijenjena!)
3. Broj fiksnog telefona.
4. Broj faxesa.
5. Naziv web-stranice samostana, odn. župe.
6. E-mail samostana, odn. župe.
7. Broj mobilnog telefona svakog pojedinog brata. (Samo bratar koji je „de familia“ ne mora objavljivati broj svoga mobilnog telefona. Svi koji imaju bilo kakvu službu u župi, samostanu ili Provinciji – svakako treba da objave broj svog mobilnog telefona, na koji će uvijek biti dostupni, jer inače nisu na raspolaganju braći i vjernicima, a uz to opterećuju drugu braću, kad ih netko treba, a ne može ih dobiti izravno!)
8. E-mail svakog pojedinog brata (koji god ima e-mail i služi se njime).

Znamo da je ovaj zahtjev za gvardijane jedno malo opterećenje, ali to nam garantira da će svi traženi podaci doći na vrijeme i da nećemo morati danima zivkati pojedince da nam pošalju podatke, koji nam često puta znaju doći nepotpuni.

Braću u inozemstvu molimo da nam svaki hitno pošalje svoje podatke, kako svoje osobne, tako i one o misiji, odn. župi koju služi – sa svim onim elementima koji se traže od gvardijana za njihova samostanska područja.

Unaprijed vam zahvaljujemo na razumijevanju i suradnji. Želimo vam Božji blagoslov i uspjeh u svakom dobrom djelu, a posebno u zajedničkim akcijama od općeg interesa.

Mir i dobro!

Fra Lovro Gavran, provincijal

OSNOVNI TEČAJ O FRANJEVAČKOJ MISIONARSKOJ KARIZMI

Prije nekoliko godina, pokrenut je provincijski projekt prevođenja s njemačkog jezika iznimno važne kompilacije „Osnovni tečaj o franjevačkoj misionarskoj karizmi“ koji je do sada preveden na 17 jezika. Na hrvatski jezik preveo ga je fra Ladislav Fišić. Sastavljen je od 27 lekcija (u 27 sveščića) u kojima se, uz mnoštvo primjera iz povijesti i sadašnjosti franjevačkog misijskog djelovanja, upućuje u duh franjevačkoga životnog stava.

Tečaj nudi sveobuhvatan pogled u unutarnju duhovnu strukturu i vanjsku aktivnost franjevačkog bratstva i sestrinstva i idealno je štivo svima onima koji bolje žele upoznati franjevačku duhovnost, a posebno onima koji su se uključili u rad FRAME i FSR-a. Iznimna važnost ovog Tečaja je u tome da do danas nemamo boljeg materijala koji na tako jednostavan a osobit način obrađuje uvijek atraktivnu i svima prihvatljivu karizmu siromaška iz Asiza.

Zato bi bilo dobro da ovaj Tečaj ima svako bratstvo FRAME i FSR-a. Cijena jednog kompleta je 10 KM a za više naručenih komada slijede veliki popusti (za 10 do 20 komada 25%, a za više od 20 komada 50%).

Na taj način se omogućuje da ovaj Tečaj posluži kao vrijedan poklon novim članovima FRAME i FSR-a a i njihovim duhovnim asistentima. Naravno, dobro će doći i svim članovima franjevačke obitelji kao pomoć u boljem upoznavanju franjevačke duhovnosti i za osobni rast.

Za sve daljnje informacije i narudžbe, kontaktirajte našu izdavačku kuću "Svjetlo riječi", Zagrebačka 18, BiH – 71000 Sarajevo; Tel: 033 726 200; Fax: 033 812 247; E-mail: uprava@svjetlorijeci.ba

Svesrdno preporučujemo svim gvardijanima, župnicima i duhovnim asistentima FSR-a i Frame da što prije naruče te vrijedne tekstove. Kad ih ne bi uspjeli drugima prodati, uvijek se isplati tako vrijednu, a tako jeftinu stvar pokloniti svakom tko će to pročitati i tko se iole zanima za franjevaštvo i za franjevačku karizmu i duhovnost.

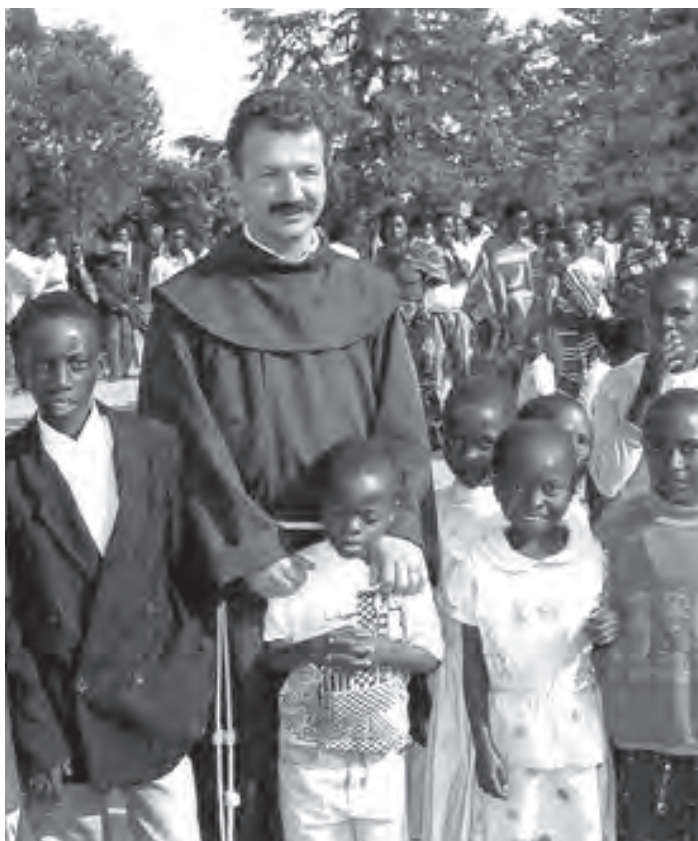
Fra Janko Ćuro, ravnatelj Svjetla riječi
Fra Danijel Rajić, prov. asistent FSR-a i Frame
Fra Lovro Gavran, provincijal

MOLITVA ZA BEATIFIKACIJU FRA VJEKE ĆURIĆA

Bože, naš dobri nebeski Oče, Tvoj misionar fra Vjeko Ćurić naviještao je Radosnu vijest spasenja narodu Ruande, pomagao mu u najrazličitijim nevoljama, spašavao ugrožene u ratnom vihoru, te je konačno i svoj život dao žrtvujući se za opće dobro.

Molimo Te, udijeli nam po njegovu zagovoru milosti koje su nam potrebne za naš zemaljski život i za vječno spasenje.

Posebno Te molimo za (*recite svoju nakanu!*), te da što prije mognemo fra Vjeku častiti kao blaženika i sveca Katoličke Crkve. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Sarajevo

Datum: 1. rujna 2012.
Broj: 1550/2012

VRHBOSANSKA NADBISKUPIJA
ARCHIDIOECESIS VRHBOSNENSIS

Kaptol 7
BiH - 71000 Sarajevo
Tel. +387/33/ 208 878; 218 823
Fax: 033/212 937
E-mail: kaptolka@bih.net.ba

FRANJEVAČKI PROVINCIJALAT BOSNE SREBRENE
Zagrebačka 18
BiH – 71000 SARAJEVO
Fra Lovro Gavran, provincijal

Predmet: **Odobrenje molitve i teksta za beatifikaciju fra Vjeka Ćurića**

Mnogopoštovani oče Provincijale!

Ovih dana obratili ste mi se molbom u kojoj tražite pismeno odobrenje molitve za beatifikaciju pokojnog fra Vjeka Ćurića, koji je podnio mučeničku smrt kao misionar u Ruandi. Priložili ste također i njegov kratki životopis uz molitvu. Nakon što sam pregledao molitvu i kratki životopis s radošću Vam javljam da je odobravam te se veselim upoznavanju naših vjernika a i šire sa životom i mučeničkom fra Vjekinom smrću. Već nam je papa Ivan Pavao II. dan nakon fra Vjekina ubojstva naznačio motiv njegove smrti: „ljubav prema Kristu i afričkim narodima koju je potvrdio vlastitim životom“.

Nadam se da će širenje pobožnosti prema mučeniku fra Vjeki teći barem približno kao u župi gdje podnio mučeničku smrt te da će nas svoje sunarodnjake danas, sutra kao blaženik i svetac još više zagovarati kod Oca nebeskog.

U toj želji i nadi, dijeleći s Vama zajedničku radost, najiskrenije Vas pozdravljam u Gospodinu.

Ilija Orkić
Ilija Orkić
Kancelar

Vinko kardinal Puljić
Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

PROVINCIJALAT
FRANJEVAČKE PROVINCIJE
BOSNE SREBRENE

Broj: 855/12 Prilog: _____
Primljeno: 5.9.2012. Poslano: _____

Provincia S. Crucis Bosnae Argentinae
FRANJEVAČKA PROVINCIJA SVETOG KRIŽA
BOSNA SREBRENA

Prot. br.: 908/12
Sarajevo, 27. 09. 2012.

**Husein ef. Kavazović, Reisu-l-ulema
Rijaset Islamske zajednice u BiH
Zelenih Beretki 17
BiH – 71000 Sarajevo**

Poštovani ef. Kavazoviću!

U ime Franjevačke provincije Bosne Srebrene i u svoje osobno ime čestitam Vam na izboru za novog Reisu-l-ulemu Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini.

To je važna i vrlo odgovorna služba, pa molim predobrog, milosrdnog, svemogućega Boga da Vam dadne svoga Duha snage i mudrosti da uspješno upravljate povjerenom Vam zajednicom – na slavu Božju i na dobrobit kako Islamske zajednice, tako i svih ostalih građana Bosne i Hercegovine.

Nadam se da ćete i Vi ne samo uspješno voditi, nego i još više unaprijediti međureligijski dijalog u BiH, pa i šire, a mi franjevci Bosne Srebrene – kao članovi Katoličke Crkve i vjerni sljedbenici velikog mirotvorca, sv. Franje Asiškog – uvijek smo spremni i otvoreni za iskren i dobrohotan dijalog i za suradnju na ostvarivanju općeg dobra svih ljudi dobre volje.

Mir i dobro želi Vam –

Fra Lovro Gavran
Fra Lovro Gavran,
provincijal Bosne Srebrene

Međunarodni Kapitul braće ispod 10 godina zavjeta

OBLAČENJE NOVAKA BOSNE SREBRENE

Guča Gora – 08. srpnja, provincijal Bosne Srebrene mnogopoštovani fra Lovro Gavran primio je u Franjevački novicijat devetoricu mladića. Ove godine za organizaciju oblačenja pobrinuo se gučogorski samostan na čelu s gvardijanom fra Zoranom Livančićem.

Pod svečanom svetom misom, koju je predvodio provincijal fra Lovro, franjevački habit obukli su: fra Darko Trbara (Novi Travnik), fra Nikola Neimarević (Guča Gora), fra Vinçenc Kajtazi (Posušje), fra Josip Kapetanović (Banbrdo/Lepenica), fra Robert Rašo (Kiseljak), fra Franjo Baraban (Rumboci), fra Nikola Pejčin (Jajce), fra Tomislav Miloloža (Podhum) i fra Denis Jurić (Vitez).

U propovijedi je otac Provincijal istaknuo važnost suočavanja s poteškoćama, osvrnuvši se na tekst o poslanju proroka Ezekijela. Također je naglasio Isusove riječi da je najteže biti prorok u svome kraju. Novacima je zaželio mir i ustrajnost te da uspješno završe godinu novicijata, koja je ujedno i godina kušnje. U koncelebraciji su bili i II. meštar bogoslova, meštar novaka, meštar postulanata, dosadašnji I. prefekt sjemeništara, nekoliko profesora iz Sjemeništa u Visokom, te drugih svećenika. Na misi i zajedničkom objedu bili su i roditelji, te rodbina naših novaka. Poslije svete mise i obreda oblačenja u klaustu gučogorskog samostana priređen je svečani ručak, nakon kojeg su novaci s meštrom fra Markom Ešegovićem krenuli prema Livnu, u kuću Novicijata.

Fra Mario Dadić

DOPUNA TABULE

U prošlom broju BS dogodilo se par nenamjernih pogrešaka pri unošenju podataka. Ovim putem se ispričavamo braći, te donosimo ispravke:

- Kod unošenja rasporeda osoblja u samostanu Plehan, nije napisano da je Fra Mirko Filipović, osim što vrši službu samostanskog vikara i ekonoma, također i župni vikar.
 - U samostanu Tolisa, greškom je napisano da je samostanski ekonom fra Pero Martinović, a ustvari za ekonoma je imenovan fra Marinko Živković.
 - Kod fra Mirka Jožića nije navedeno da osim službe župnog vikara u Dubravama obavlja i službu profesora na Franjevačkoj teologiji.
 - Kod braće u inozemstvu dogodila se greška pri unošenju imena afričke države, naime umjesto Kenije u kojoj djeluje naš misionar fra Miroslav Babić, upisano je Uganda.
- Nadamo se da ćete imati razumijevanja i uvažiti ispriku. (U Tabuli će sve to biti uredu, jer su ispravke već unesene u tekst.)

FRA IVICA PERIĆ PRIMIO PLAKETU OPĆINE KISELJAK

Kiseljak (FIA) – Član naše provincije Bosne Srebrene i dugogodišnji misionar u Africi, fra Ivica Perić, primio je 26. 7. 2012. plaketu općine Kiseljak zbog velikog doprinosa na planu humanosti i duhovnosti, te zalaganja za pomoć potrebitim i ljubav iskazanu spram čovjeka, kojim promovira Općinu Kiseljak i cijelu BiH.

Plaketu je uručio načelnik općine Kiseljak, gospodin Mladen Mišurić Ramljak.

ZAPISNICI DEFINITORIJALNIH SJEDNICA

Iz Zapisnika IV. sjednice

Pitanje Pastoralnog dnevnika. Urednik Dnevnika je onaj fratar koji je zadužen za pastoral u Provinciji. U ovom slučaju to je fra Joso Oršolić. Potrebno je ažurirati sve adrese, brojeve telefona, i ostale podatke, kako bi se mogli unijeti u novi Pastoralni dnevnik.

Za predavače na Rogožinama predloženi su fra Miro Jelečević i fra Josip Mrnjavac. buduću da se nalazimo u Godini vjere, stoga će i tema ovog Kapitula na rogožinama biti vjera.

Redovnički dani su u samostanu u Jajcu. Budući da će Provincijal tih dana biti u Bruxellesu, na Redovničkim danima će ga zastupati vikar Provincije fra Marijan Karaula.

Seminar za nove gvardijane: treba s gvardijanima prostudirati što je dužnost gvardijana, a što ekonoma i vikara, zatim pitanje vođenja distrikta. Na rogožinama treba obavijestiti gvardijane da će biti seminar za gvardijane na međuprovincijskoj razini, koji treba dogovoriti već na sljedećem susretu JKPM OFM. Ako JKPM ne odredi datum ovog seminara, onda ćemo sami napraviti seminar na razini Provincije.

Iz Zapisnika V. sjednice

Definitorij je izglasao sa da se krene s potrebnim koracima za pokretanje procesa beatifikacije fra Vjeke Čurića (prikupljanje sačuvanih materijala i svjedočanstava o njegovu životu i radu).

Uprava je izabrala fra Peru Vrebca da vodi ovaj proces oko prikupljanja građe za pokretanje procesa beatifikacije.

Budući da se već ima pismeno odobrenje našega nadbiskupa za tiskanje i širenje sličica s fra Vjekinim životopisom i molitvom koju je napisao provincijal fra Lovro, odlučeno je da se krene sa njihovim tiskanjem: 50.000 primjeraka na hrvatskom, a na ostalim jezicima po 10.000 primjeraka (engleski, njemački, francuski, talijanski i albanski).

Imenovan je Upravni i Nadzorni odbor Franjevačke klasične gimnazije u Visokom. Članovi Upravnog odbora su: fra Ivo Orlovac, predsjednik, fra Josip Mrnjavac (odgojitelj) i fra Josip Ikić (profesor). Članovi Nadzornog Odbora su: fra Jozo Marinčić, predsjednik, fra Marko Ćorić (profesor) i fra Zdravko Anđić (član iz Provincije).

Glasovanjem se odlučivalo i o slanju mladih fratara na postdiplomski studij. Za studij Crkvene povijesti izabran je fra Nikola Kozina, fra Robert Slišković za studij Patrologije, te fra Stjepan Pavličević za studij Matematike i Fizike.

Duhovne vježbe braće. Odlučeno je da se rok za prijavu na duhovne vježbe ograniči i da se već do Božića zna gdje će se održavati duh. vježbe sljedeće godine i tko im je voditelj. Sudionici se trebaju prijaviti najkasnije do konca siječnja. Tri termina se mogu odrediti u Rami, te po jedan na Teologiji i u Franjevačkom sjemeništu u Visokom. Zatim, da se za stare i nemoćne fratre duh. vježbe organiziraju u samostanima gdje borave.

Definitorij je izglasao i promjenu pročelnika Vijeća za duhovnost i trajnu formaciju. Naime, za pročelnika ovoga vijeća bio je najprije imenovan fra Pero Vrebac. No, budući da je fra Marinko Pejić Tajnik za odgoj i izobrazbu, te Moderator za trajnu formaciju, on bi i prema Statutima trebao biti pročelnik Vijeća za duhovnost i trajnu formaciju, stoga ga je Uprava imenovala na za pročelnika. A fra Pero Vrebac ostaje članom Vijeća za duhovnost i trajnu formaciju.

Nakon Kapitulskog kongresa došlo je do malih izmjena kod rasporeda braće u Provinciji:

Fra Gabrijel Tomić, koji je bio imenovan za pomoćnika upravitelja svetišta u Olovu, premješten je u župu Brestovsko gdje obavlja službu župnog vikara i duhovnika sestara Klarisa.

Fra Hrvoje Radić, koji je bio određen za studij Arhivistike u Rimu, vratio se u Provinciju i imenovan je žup. vikarom u župi Breške.

GENERALNI KAPITUL BRAĆE ISPOD DESET GODINA ZAVJETA (UNDER TEN)

U Meksiku je od 02. – 10. lipnja održan IV. po redu *Generalni Kapitul na rogožinama braće ispod deset godina zavjeta* (Under 10). Na spomenutom susretu sudjelovalo je oko 200-ak mlađe braće iz skoro svih naših provincija i sa svih kontinenata. Našu Južnoslavensku konferenciju predstavljalo je nas osam braće. Iz naše Provincije na Kapitolu su sudjelovali fra Leon Kikić i fra Davor Dominović. Susret se održavao na dva mjesta, naime prvih šest dana braća su boravila u gradu Guadalajari, u *Kući molitve Nazaret*, koju vodi kongregacija Sestara sv. Josipa. Okupljanje i dolazak braće bio je u subotu, 2. lipnja, u večernjim satima. Prva neslužbena točka bila je svečana Večernja koju je predvodio Generalni Ministar OFM fra József Rodríguez Carballo. Susret je službeno započeo tek sutra u nedjelju, procesijom i sv. Misom u svetištu Gospe od Zapopana, koju je predvodio generalni ministar fra Jose Carballo.

Na Kapitolu je sudjelovao i cijeli Generalni Definitorij, te vikar našega Reda fra Michel Perry. Geslo susreta je bilo „*Aspicientes in Iesum*“ – Upirući pogled u Isusa. Logo susreta je bio zamišljen u obliku oka u čijoj se zjenici nalazi lik Majke Božje Guadalupske. Gledati u Isusa Marijinim očima. Majka Božja je zaštitnica našega Reda, i Uprava reda je htjela naglasiti važnost Marijine prisutnosti u životu nas franjevac. A glavna tema ili poruka ovoga susreta su bila Blaženstva, odnosno kako oživjeti Blaženstva u našem franjevačkom životu i poslanju.

Tako su svih osam dana, koliko je Kapitul trajao, bili podijeljeni tematski po osam blaženstava, a svakodnevne radne susrete animirali su generalni definatori. Jedan dan je bio posebno rezerviran za susret s Generalom, kada je uputio svoju poruku prisutnoj braći pod nazivom „Radosti i brige Generalnog Ministra“. To je pismo u kojem on iznosi svoje viđenje stanja u Redu, a čiji ćete sažetak moći pročitati na kraju ovoga teksta. Prvog radnog dana Kapitula bilo je predstavljanje svih Konferencija u našem Redu. Našu Južnoslavensku konferenciju predstavio je fra Petar Horvat, član Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda. Što se tiče brojčanog stanja Reda najgore stoji zapadna Europa. Kod izlaganja ovih statističkih podataka General fra Jose je dodao zanimljiv i zabrinjavajući podatak, kako je naš Red prvi u Crkvi po broju napuštanja svećanozavjetovane i već zaređene braće. Naša Konferencija je poprilično brojčano jaka, osobito naša Provincija.

Iako se susret sastojao od svakodnevnih predavanja, ipak nije bio strogo samo radni, nego je bio formativno - informativni. Nisu donošeni nikakvi zaključci ni rješenja velikih pitanja, nego se pokušalo dati okupljenoj braći prostora da se najprije međusobno upoznaju, da upoznaju razne kulture iz kojih potječu, da podijele svoja iskustva života kao Franjevci, da podijele iskustva susreta s novim oblicima pastoralne i evangelizacijske koji su doista šaroliki. Kroz Kapitul se pokušalo razmišljati što danas znači biti Manji brat? Što uopće danas podrazumijeva malenost? I ima li naša prisutnost u svijetu uopće više ikakvoga značaja za ljude? Za vrijeme susreta bilo je molitvenih točaka, euharistijskih klanjanja, pjesme i plesa. Posljednji dan boravka u Guadalajari bio je posvećen misiji i evangelizaciji, tako da su braća bila podijeljena u tri grupe te su pošli među siromašne četvrti Guadalajare. Jedna grupa je išla u bolnice, druga grupa je išla nositi sv. Pričest bolesnicima u kuće, a treća grupa je imala susret s članovima OFS-a. Domaćini su se potrudili da fratri upoznaju meksičku kulturu i kroz meksičke večeri koje su organizirali. Da se braća ugodno osjećaju osobito su se potrudili članovi OFS-a. Meksikanci su doista veliki ljubitelji Franjevaca i franjevačkog pokreta.

Drugi i završni dio susreta je bio u Ciudad de Mexico (Distrito Federal), glavnom gradu države Meksiko. Ciudad de Mexico ima oko 25 miliona stanovnika. Grad je doista prebogat ostacima drevne kulture Azteka, ali i spomenicima kasnijih razdoblja. Po dolasku u Ciudad de Mexico okupljanje i večera su bili u kući Novicijata. Te noći braća su bila smještena po samostanima raznih redovničkih kongregacija, kojih u glavnom gradu ima preko stotinu. Sljedećega jutra okupljanje je bilo na mjestu koje je udaljeno 4 km od svetišta Majke Božje Guadalupske. S tog mjesta fratri su zajedno s Generalom i Gen. definatorijem u procesiji krenuli prema svetištu, pjevajući i moleći ulicama Ciudad de Mexico. Po dolasku u svetište slavljena je misa zatvaranja Kapitula, koju je predvodio i propovijedao General fra Jóse. Svi fratri koncelebranti su imali čast i posebnu privilegiju da sjede točno ispod čudotvorne slike Gospe Guadalupske u prezbiteriju. Gospino svetište je ogromni prostor kojeg čine brijeg ukazanja, stara bazilika, te nova, veća i modernija bazilika u kojoj se čuva čudotvorna slika Gospe. Na ovoj misi je sudjelovalo nekoliko tisuća vjernika. Nakon ručka organiziran je obilazak znamenitosti grada, a već sljedeće jutro većina braće krenula je svojim kućama. Ovaj susret je bio zaista obogaćujuće i neponovljivo iskustvo. Osim što su imali prigodu upoznati bogatu meksičku kulturu, braća su mogla iskusiti osjećaj pripadnosti jednom velikom svjetskom bratstvu koje ne poznaje ni granice, ni nacije ni boju kože. Bilo je doista divno vidjeti 200-ak mladih ljudi raznih nacija ujedinjene oko jednoga ideala.

Generalovo pismo - poruka: „Očiju uprtih u budućnost“

Radosti i brige Generalnog Ministra

General je u svojoj poruci najprije iznio svoje radosti. Iako je svjestan da današnje društvo i vrijeme nisu naklonjeni jednom životu koji želi slijediti Krista kroz redovnički život, ipak Gospodin konstantno zove radnike u žetvu svoju i kroz naš Red. Unatoč našim malim i velikim nevjesticama Gospodin i dalje nastavlja računati na nas.

Raduje ga i to što zna da u Redu još uvijek postoje braća koja žive tihi život predanosti i svetosti, te kako mnoga braća bogatstva darova koje imaju stavljaju na službu Redu. Raduje ga što često susreće braću koja se ne daju omesti teškoćama vremena u kojem živimo, predajući se ustrajnoj molitvi, radu i zauzetosti oko izgradnje boljeg društva. Raduje ga što velika je veliki broj braće koji imaju duboki osjećaj pripadnosti Crkvi i Redu, te ne postavljaju nikakve granice svom evanđeoskom djelovanju. Osobito ga raduje što smo još uvijek u velikom dijelu svijeta „pučki (narodni) fratri“, što se nismo udaljili od običnog čovjeka. Raduje ga što još uvijek većina braće ne dopušta da ih ponese logika ovoga svijeta što sve mjeri kroz materijalno, što nisu dopustili da im pokretač bude neki prizemni interes, nego vjerno svjedoče Evanđeoske vrijednosti. Raduje ga i to što neprestano raste suradnja unutar različitih jedinica našega Reda (misli na suradnju među provincijama, konferencijama itd.), te suradnja naše braće s drugim redovima i sl. I na koncu radostan je što su naše provincije otvorene i spremne za nove oblike evangelizacije modrenoga čovjeka.

Zatim je govorio o brigama, odnosno stvarima koje ga pomalo zabrinjavaju. Najprije je iznio kako je zabrinut zbog sve učestalije pojave da nam se javljaju mladi ljudi koji žele ući u Red, a koji traže nekakvu materijalno-socijalnu stabilnost. On smatra da bi naš život trebao biti upravo sve suprotno, da se ne bismo trebali plašiti života koji ne donosi toliku materijalnu i socijalnu stabilnost. Franjevac bi trebao biti upravo okarakteriziran spremnošću da riskira napustivši sve, i da bude ovisan o Božjoj zaštiti i providnosti.

Zatim zabrinut je zbog starijih fratra koji se prerano povlače iz službe i zajedničkog života. General smatra da upravo takvi trebaju biti primjer i poticaj mlađima, jer su puni iskustva i životne mudrosti koju trebaju dijeliti s mlađima. Zabrinut je zbog braće koja bježe u pretjerani aktivizam. Zapuštajući duh zajedništva i molitve. Zabrinjavaju ga braća koja su sve više i više uključena u svijet virtualne komunikacije, ali gube kontakt s braćom i ljudima kojima su poslani. Ovdje nam je osobito svratio pozornost na opasnosti interneta. Kaže kako ima braće koja vode dvostruki život upravo putem interneta. Kaže kako treba biti oprezan, jer mi smo celibateri osobito ranjivi, i postoji opasnost da poneki fratar nađe „utjehu“ u virtualnom svijetu.

Zabrinjava ga smanjenje zvanja u našem Redu. Ovdje ne misli prvenstveno na brojčano opadanje, nego na manjak ustrajnosti (postojanosti) u zvanju. Mnogi krenu, pa na pola puta odustanu. Naš Red je trenutno vodeći po napuštanju svečanozavjetovane i zaređene braće. Zabrinjava ga što smo još uvijek puno vezani za Provincije i teško se damo premještati, pa čak i unutar granica vlastite provincije. Zabrinjava ga jedna negativna pojava u Redu, naime unatoč mnogim i silnim sveučilištima i fakultetima koje imamo, postoji među nama još uvijek odbojnost prema studiju, intelektualnom radu i sl. Uplašen je zbog pojave mediokriteta u životu Reda. Ne traži od nas da budemo savršeni, ali da budemo autentični i prepoznatljivi. Život koji smo odabrali zahtjeva radikalnost. Da ne padamo u opasnost dvostrukog života, jer to je onda nevjerstvo prema karizmi Reda. Da ne tražimo lažna opravdanja za svoj grijeh. Ono što kako mi danas živimo to će biti budućnost Reda.

Plaši ga što ima jako mnogo egzistencijalno usamljene braće. Savjetuje osobito mlađoj braći da zahtijevaju vodstvo i pratnju od starije braće, ili bilo kojeg drugog brata u kojemu imaju povjerenja. Naglašava važnost trajne formacije za svu, a osobito mlađu braću. Preporuča da u svim Provincijama budu češći susreti mlađe braće gdje mogu podijeliti svoje brige i radosti, i tako rasti u svom pozivu.

Smatra kako smo prepuni ljudi koji žele biti netko i nešto, biti važni, a nedostaje nam ljudi koji žele biti korisni. Prepuni smo ljudi koji znaju dobro pričati i ideologizirati, a nedostaje nam onih koji će istinski provoditi u djelo ono što govore.

Na koncu hrabri nas sve i kaže kako se ne trebamo plašiti što nam nosi sutra, nego imati vjere i nade u Onoga koji nas je pozvao. Potrebno je da osvježimo život našeg Reda kroz sljedeće stvari:

- biti ljudi vjere i molitve na prvom mjestu: ljudi nas trebaju kao svjedoke žive vjere i molitve
- prihvatiti radikalnost Evanđelja: biti istinski svjedoci onoga što propovijedamo riječima
- živjeti u kreativnoj vjernosti pozivu kojeg smo u početku osjetili. Iz dana u dan oživljavati poziv i glas Božji koji smo svaki od nas na svoj način doživjeli kad smo osjetili poticaj da postanemo redovnici.

-živjeti u duhu i po duhu Blaženstava.

-oživjeti misionarsku dimenziju: često zaboravljamo kako smo mi misionarski Red.

-Biti najprije slušatelji da bismo mogli biti govornici: oslušivati Riječ Božju, oslušivati čovjeka i pitanja modernog svijeta koja se iz dana u dan gomilaju, kako bismo pronašli pravu riječ u pristupu modernom čovjeku.

Fra Davor Dominović

PODACI IZ FRANJEVAČKE KLASIČNE GIMNAZIJE I POSTULATURE

Visko - U novu školsku 2012./13. godinu u Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Visokom upisano je 132 učenika. U I. razred (tri odjeljenja) upisano je 47 đaka. U II. razred (tri odjeljenja) upisano je 38 đaka. U III. razred (dva odjeljenja) upisano je 32 đaka, te u IV. razred upisano je 15 đaka.

Od ukupnog broja đaka naših sjemeništara ima: 10 u I. razredu, 6 u II. razredu, 9 u III. razredu, te 1 u IV. razredu.

U Postulaturi ima 6 postulanata.

IZ TISKA IZIŠLI „FRANJEVAČKI IZVORI“

U izdanju *Vijeća franjevačkih zajednica Hrvatske i Bosne i Hercegovine* iz tiska su izišli „Franjevački izvori“. Ovo je za franjevačku obitelj hrvatskog govornog područja veliki događaj, jer se po prvi put u jednom djelu tiskaju svi važniji franjevački spisi. Kako u Uvodu piše glavni urednik: „*Franjevačke izvore sačinjavaju najznačajniji spisi iz XIII. i XIV. st. koje su nam ostavili Franjo i Klara iz Asiza, zatim njihove prve biografije te papinske bule, povijesna svjedočanstva i kronike. Skupljeni po prvi put u jednome svesku na hrvatskome jeziku, ovi dokumenti predstavljaju nepresušno vrelo za proučavanje i dublje otkrivanje franjevačke duhovnosti i karizme. Po svojoj važnosti Franjevački izvori svojevrsna su franjevačka biblija. Ovo su temeljni dokumenti osam-stoljetne franjevačke tradicije.*“

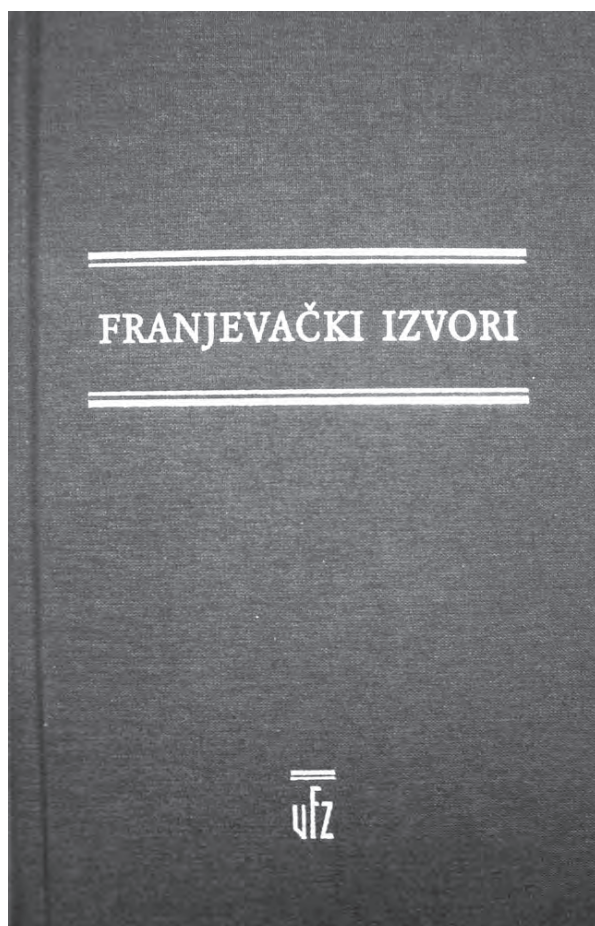
U pripremanju ovoga djela sudjelovao je i velik broj fratara iz naše Provincije, bilo kao članovi Uredničkog vijeća, bilo kao prevoditelji tekstova. Materijalna sredstva za tiskanje ove knjige osigurala je najvećim dijelom Vlada Republike Hrvatske. U „Franjevačkim izvorima“ na jednom mjestu skupljeni su: *Spisi i životopisi sv. Franje, Svjedočanstva i papinski dokumenti o sv. Franji, Spisi i životopisi sv. Klare, Dokumenti o sv. Klari, Zakonodavni tekstovi Reda braće i sestara od pokore s dodatcima: Kasnija pravila Trećega svjetovnog reda sv. Franje i Pravila Trećega samostanskog reda sv. Franje.*

Djelo je tiskano na lijepom biblijskom papiru, ima 2271 stranicu teksta i tvrdi platneni uvez. Dobit će ga svi franjevci i franjevke hrvatskog govornog područja, a također i zainteresirani pripadnici FSR-a i Frame. Nadamo se da će ovi „Franjevački izvori“ biti na veliku duhovnu korist svim čitateljima, osobito članovima franjevačke obitelji. A onima koji ne poznaju dovoljno lik i djelo sv. Franje i sv. Klare, ovo će biti prigoda da ih bolje upoznaju.

Fra Davor Dominović

NOVA ADRESA SAMOSTANA U SESVETSKOJ SOPNICI

Samostan sv. Ilije
Župa Sv. Marije Anđeoske - Sesevetska Sopnica
Ul. Roberta Močiljanina 14 A
HR-10040 Dubrava – ZAGREB

PROPOVIJED MNP. OCA PROVINCIJALA FRA LOVRE GAVRANA

Kapitul na rogožinama u Tolisi (14. 9. 2012.)

Draga braćo!

Dobro nam došli na proslavu patrona naše Provincije – Uzvišenje sv. Križa!

Mi, franjevci Bosne Srebrene, stojeći s nadom u sjeni svetoga Kristova Križa, čuvamo, gajimo i dalje prenosimo staru predaju naše slavne Provincije, koja nikad kroz svoju dugu povijest nije bila bez raznih križeva i nevolja, ali je uvijek – oslanjajući se na Kristov sveti Križ – uspijevala nadvladavati nevolje i ići naprijed, na dobrobit i svojih članova, a i cijeloga Božjeg naroda, koji je stoljećima bio povjeren našoj brizi.

Pouzdanje u Križ Gospodinov jest **originalni kršćanski paradoks**: sablazan za Židove, ludost za pogane, ali za nas vjernike – mudrost Božja i Božja sila (usp. 1 Kor 1, 21-25). Sjetimo se samo koliko nam je braće izginulo tijekom proteklih krvavih stoljeća, svjedočeći svoju živu vjeru u Kristov Križ, tj. u Isusa Krista, raspetog i uskrslog!? A tko to od nas nije – na ovaj ili na onaj način – trpio podsmijeh, porugu, nepravdu, pa čak i progonstvo zbog Križa Kristova? I nikome ni dlaka s glave nije pala uzalud. Bog je nagradio naše žrtve i naš trud, a pogotovo žrtve onih koji su najviše stradali. Hvala Mu zauvijek!

Ni današnji naši križevi nisu za podcijeniti: ni onaj križ koji nosimo skupa sa svojim narodom – zbog gubitka gotovo polovice katoličkog stanovništva sa teritorija Bosne, ni razni križevi socijalnih i ekonomskih problema, ni bezbrojni naši osobni križevi. Ali ni jedan od njih, a ni svi skupa, ne mogu se usporediti sa Kristovim Križem – niti se mogu usporediti s onom srećom i slavom, koju nam Bog preko njih nudi. Prihvaćanje i strpljivo podnošenje tih križeva samo je mali znak naše dobre volje i spremnosti da primimo obilje Božjih milosti, koje nam Bog nudi preko tih naših križeva. Dao Bog da ih znadnemo sa zahvalnošću primiti!

Kako svim kršćanima, tako je i nama glavni zadatak i životni cilj: **suobličiti se Isusu Kristu**, a posebno **Kristu rassetom**. Svatko bi se od nas rado suobličio Kristu uskrsnom i proslavljenom, pa i Kristu čudotvorcu također. Ali Kristu neshvaćenom, nepravedno optuženom, popljuvanom, ismijanom, mučenom i rassetom – ne suobličujemo se rado, niti je to lako. Ali bez toga nema suobličenja ni sa Kristom proslavljenim! Ako želimo cilj, moramo prihvatiti i put i sredstva koja će nam pomoći da stignemo do tog cilja.

Put je sam Isus Krist – njegov ljudski život i njegova ljudska narav, po kojoj je jednak s nama, da bismo i mi mogli postati slični njemu po svetosti i po bespogovornom, dragovoljnom podlaganju volji Božjoj.

A sredstvo pomoću kojega najlakše možemo slijediti taj put – jest Katolička **Crkva, Franjevački red i naša Provincija** Bosna Srebrena, sa svim svojim manjim zajednicama i pojedincima. Mi kao zajednica lakše idemo putem Isusa Krista i lakše ustrajavamo na njemu. Sami, izolirani, zatvoreni u same sebe, jako bismo teško mogli ići tim putem i jako bismo teško mogli postići svoj životni cilj, a ovako nam je to daleko dostupnije i lakše ostvarivo.

Pružajmo jedni drugima ruku – ne samo mira i pomirenja, nego i bratske pomoći! Nosimo jedni druge, kad vidimo da je netko klonuo! Pridržimo jedan drugoga kad vidimo da je netko posrnuo! Nosimo teret jedan drugome, kad vidimo da to sam neće moći izdržati! Umnažajmo radost, dijelimo i prevladavajmo žalost, nadilazimo depresiju i besmisao, koji se oko nas širi, stvarajmo zdravu obiteljsku atmosferu u našim zajednicama – pa će nam sveti Kristov Križ biti lagan teret i slatko breme (usp. Mt 11, 30).

Takav stav prema Kristovu Križu morali bismo svjedočiti osobito sada, u **Godini vjere**, koju je Vrhbosanska nadbiskupija započela još jesenas, a koju je papa Benedikt XVI proglasio za cijelu Crkvu, **s početkom 11. listopada 2012.**, a najavio ju je točno godinu dana ranije, tj. 11. 10. 2011.

Taj datum nije izabran slučajno, jer on ima svoju dugu povijest. To je **50. obljetnica početka II. Vatikanskog sabora**. A treba da znamo da je blaženi Papa Ivan XXIII. želio da II. Vatikanski sabor započne upravo **11. listopada** (1962.), tj. na onaj isti dan kad je **431. godine u Efezu proglašena dogma Katoličke Crkve da je Blažena Djevica Marija Majka Božja, Bogorodica (Theotokos)**.

Isto tako to će biti i 20. obljetnica objavljivanja Katekizma Katoličke Crkve, koji je također plod II. Vatikanskog sabora.

Dakle, u spomen na taj izvanredni događaj, 11. listopada započinje Godina vjere, koju je Benedikt XVI. proglasio svojim pismom motu proprio *Porta fidei*.

U tom pismu **papa naglašava** da su nam vrata vjere uvijek otvorena i da je vjera proces koji traje čitav život: „započinje krštenjem, ... a završava prijelazom iz smrti u vječni život“ (PF 1). Godina vjere je poziv na obraćenje Kristu, jedinom Spasitelju svijeta (PF 6). „Vjera raste kad se živi kao iskustvo primljene ljubavi i kad se prenosi kao iskustvo milosti i radosti“ (PF 7). Za spasenje je nužno srcem vjerovati i ustima ispovijedati svoju vjeru, a ispovijedanje vjere jest i osobni, a i zajednički – odn. crkveni čin (PF 10). Da bismo mogli ispravno vjerovati, treba dobro poznavati sadržaje vjere. Tome služi Katekizam. „Između vjere i autentične znanosti ne može biti bilo kakvog sukoba, jer oboje – premda različitim putovima – teže istini“ (PF 12).

„Godina vjere bit će također dobra prilika da osnažimo svjedočanstvo ljubavi. ... Vjera bez ljubavi ne donosi ploda, a ljubav bez vjere bio bi osjećaj prepušten na milost i nemilost sumnji (PF 14). ... Ono što svijet danas osobito treba, jest: uvjerljivo svjedočenje onih koji su, prosvjetljeni u umu i srcu Gospodinovom Riječju, kadri otvoriti srce i um mnogih ljudi želji za Bogom i pravim životom, životom koji nema kraja“ (PF 15).

Mi, obožavatelji Isusa Krista rassetog i uskrslog i štovatelji njegova svetog Križa, svoju ćemo vjeru najbolje svjedočiti tijekom ove Godine vjere i tijekom cijeloga našeg života upravo živeći poput sv. Franje Asiškoga, u skladu s naputcima sv. oca pape i u skladu sa Riječju Božjom, te sa istinama naše vjere – utjelovljujući ih u život, po ljubavi prema Bogu i prema svakom bratu čovjeku.

Dao Bog da do konca ustrajemo u nasljedovanju Krista rassetoga, kako bismo se zauvijek mogli radovati s Kristom uskrsnim! Amen.

O VJERI – S TEOLOŠKOG GLEDIŠTA

(Predavanje održano na Kapitulu „na rogožinama“, u Tolisi, 14. 9. 2012.)

Iako se redovito misli da se dobro i točno zna što je vjera, ipak ona nije tako jednoznačna niti jednostavna stvarnost. S jedne strane nalazi se na intimnom području osobnog povjerenja, a s druge izlazi i izražava se u vanjskom području ljudskog shvaćanja i oblikovnog djelovanja. Katkad se olako zamišlja kao destilirano stanje duha u kojem je sve jasno, lijepo i neupitno. No, pri tome se zapravo izdaje ono što vjera znači, jer ona nipošto ne podrazumijeva život bez pitanja, problema i sumnji. Biblija je prikazuje u konkretnim situacijama: ondje gdje čovjek živi u čitavom spektru onoga ljudskog. Zbog toga Biblija o vjeri malo govori, nego je iskustveno posvjedočuje u životima velikih primjera.

Ponekad se vjeru zamjenjuje s mišljenjem ili uvjerenjem ili pak s čistim kognitivnim usvajanjem sadržaja. Dakako da je vjera tijesno vezana uz čovjekovu racionalnost, da je povezana s njegovim svijetom ideja i slika koje ga određuju, te da se u svom vanjskom obliku – bio on likovni u najširem smislu te riječi ili samo verbalni – veže uz spoznajne procese koji uključuju prenošenje i prihvaćanje određenih sadržaja u osobnom ili zajedničkom životu. No, premda nije neracionalna, vjera nije isto što i racionalnost, niti se vjeruje samo ono što se racionalno dobro posloži i utvrdi argumentima. Nadalje, vjera se ne može izjednačiti s uvjerenjima koja imaju tendenciju stvaranja sigurnog i čvrstog sustava. Vjera pak neprestance izaziva i dovodi u pitanje takva ideologiji sklona uvjerenja, koja nisu strana ni vjernicima. Na koncu, vjera se ne može svesti ni smo na naučene i predane oblike, jer akteri događanja vjere – osobni Bog i osobni čovjek – govore o životu, a on se ne može bez posljedica ugurati u oblike, propise i forme, u pojedine trenutke i vremena, koliko god ih zamišljali posvećenima i neprolaznima.

Vjeru – koja uvažava ono predano, formalno i zajedničko – valja smjestiti na jednu sasvim temeljnu razinu. To je razina *odnosa, relacije*, i to jasno i do kraja osobnog odnosa. Riječ je dakle o stvarnosti koja uključuje partnere – dakako uza sve poštivanje radikalne razlike koja među njima postoji – koji slobodno stupaju u odnos povjerenja: s jedne strane Boga, koji traži i poziva čovjeka želeći mu priopćiti ne bilo što nego svoj život i pokazati se vjerodostojnim, i s druge strane čovjeka, koji čuje Božji poziv i u Božjem osobnom životu nalazi odgovor na pitanje o smislu svoga postojanja. Pri tome je Božji poziv uvijek simfoničan i ne iscrpljuje se u jednom momentu postojanja ili djelovanja. Čovjekov pak odgovor je uvijek parcijalan – koliko god mogao biti konačan – jer čovjek i ne može doživljavati i iskazivati stvarnost drukčije nego parcijalno. On je voljno i radikalno parcijalan: u vjeri čovjek staje i stoji pred Tajnom koju ne može dogotoviti, ne može njome zagospodariti niti je proniknuti. A tajna vjere je *Božja volja za odnosom*, upisana, recimo tako, u »božanski genetski kod«. To je tajna vjere ne samo sadržajno, nego i transcendentalno: bez nje vjera ne bi ni bila potrebna ni moguća. Za nas kršćane ta tajna vjere povijesno je lokalizirana u jednoj kulminacijskoj točki odnosa: u smrti, uskrснуću i iščekivanju ponovnog dolaska Gospodinova. Ta tajna – kako je ispovijedamo i u euharistiji – omogućuje i oblikuje našu vjeru.

Božji trojstveni život – kako je iz novozavjetnog podatka prenesen u izričaj vjere – u sebi je neizrecivo bogatstvo osobnih odnosa. Taj »imanentni« podatak vjere, »ekonomski« se pokazuje ništa manje obilnim, čak bismo mogli reći rasipnim. A opet, rasipnost Božje volje za odnosom nije priječila niti prijeći da ona bude skoncentrirana na pojedine živote ili povijesti. To je osnovno uvjerenje Biblije: sveti Bog milosti izabire pojedine ljude, čak izabire narod – u novozavjetnom smislu: narod od narodâ – kao primatelje svoje poruke, svoje riječi i djela. Pri tome je biblijski i vjernički uvijek važno da Božji život ne nastupa prema čovjeku tek sa zahtjevom za auditorijem ili sa željom za obrednom poslugom. Bog progovara čovjeku sa željom – smijemo to reći i moramo ponavljati – da čovjek ima život u punini, usred i povrh svih teških dvoznačnosti i opterećenosti njegove egzistencije.

Punina čovjekova života veže se na puninu božanskog života: čovjek je pozvan da u povjerenju – ne u jednoznačnosti i neupitnosti – svoj život otvara za odnose, bude ih svjestan, izgrađuje ih i na koncu – makar i neizričito – potvrđuje onaj životni odnos koji ga se bezuvjetno tiče. Božja volja za odnosom kao uvjet i temelj čovjekove vjere, nastavlja biti djelatna u ljudskom životu: ondje se ona pokazuje kao *volja za odnosom*. I opet: ne bilo kakvim odnosom nego osobnim odnosom povjerenja, strpljenja i blizine.

Vjera u Boga – ta uzbudljiva priča s otvorenim završetkom – za kršćane prije svega postaje do kraja konkretnom osobnom stvarnošću u Isusu iz Nazareta, koji je začetnik i dovršitelj naše vjere. U njemu je Božja volja za odnosom uzela – vjerujemo – konkretni ljudski život. Kad kažemo »uzela«, to onda treba shvaćati upravo na božanski način uzimanja: tako da čovjek može prepoznati neizmjerljivo širi horizont u svom životu, tako da može naslutiti neslućeno duboku tajnu, tako da u susretu s njome – gdje se to hoće – nastaje nova mogućnost i život – gdje se sve čini novo –, a opet sve to na takav način da se ljudsko ne dokida u svojoj ljudskosti. Ono biva doduše promijenjeno, jer biva uključeno i prihvaćeno u odnos koji drugoga doživljava kao potvrdu i obogaćenje vlastitog identiteta. Ta promjena dakako ne nastaje čarobnim štapićem. Vjera nije – osobito ne u slučaju Isusa iz Nazareta – nikakav automatizirani fenomen i još manje magijski čin. Ona je prije nezgodan i uzak put, koji se ne poklapa dokraja s praiskonskom ljudskom potrebom za čvrstom sigurnošću u okrilju božanstva.

Isus iz Nazareta je svojom osobom, evanđeljem i svojom sudbinom fascinirao tolike ljude, muškarce i žene, raznih vremena i kulturnih krugova. Njegovi učenici su naslućivali i uviđali da je Isusov život upravo Božji dar ljudima. Dakako, da u središtu svega toga stoji Isusova vjera u Oca nebeskog, još prije crkvenih dogmatskih slojeva konkretiziranih u liturgiji, sakramentima, crkvenom uređenju, duhovnosti. Ta vjera je za kršćane kamen zaglavni, ali i kamen spoticanja. Ona je kamen zaglavni zato što je mjerodavan odnos životnog povjerenja u Božji život; kamen spoticanja: zato što kršćanima neprestance poput bumeranga vraća svako uklizavanje u idoliziranje Boga, tj. uprezanje Boga u vlastite crkvene i ideologijske koncepte. Isusov Bog je Otac nebeski i u toj sintagmi biva izrečeno ono što je uopće teško bez gubitaka staviti pod isti pojmovni krov: povjerljivi odnos s Ocem i zbiljnost koja bitno i uvijek nadilazi svaki naš okvir, riječ i sliku, čak i sliku »oca«. Isusov odnos povjerenja u Oca nebeskoga je za nas je sigurnost i izazov.

Taj prostor povjerenja, osobnog odnosa i osobnog događanja, ostvaruje se u zajednici Isusovih učenika, u onima koji se okupljaju oko njegova imena, života i puta. Ipak, neprestance valja ponavljati kako crkvena zajednica nema taj odnos kao nešto zagarantirano i raspoloživo. Paradoksi vjere u Boga su također paradoksi kršćanstva i Crkve. Sve ono što Crkva priznaje kao dar i milost – a vjera je to u eminentnom smislu – opstaje jedino ukoliko se prima u poniznosti i ukoliko to primanje prati susprezanje vlastite želje da se dar premjeri, dokraja odredi, smjesti u samo određeno vrijeme i prostor. Crkva vjere ostaje otvorena za Božje poslanje na putove koje još nije išla, za osluškivanje bogatstva Božje riječi, za radost zato što su imena ljudi upisana na nebesima. I ne samo ljudi nego čitavog stvorenja. Takva Crkva onda vjeru prima kao dar: on je uvijek i iznenađenje za koje se zahvaljuje, a ne tek naučena i poznata forma koju treba čuvati poput onog koji je čuvao povjereni jedan talent. Uči u odnos s Božjim životom kroz sveti život i sudbinu Isusa Krista, znači imati povjerenja da Duh koji odatle izlazi nije nikakva ekstravagantna vratolomija, nego Duh vjernosti u odnosu, Duh pravednosti u zajedništvu, Duh milosrđa u razvoju i rastu, upravo onom polaganom uzrastanju kraljevstva Božjega među nama i za naš svijet. Takvim Duhom hrabrosti za odnose – nove odnose koji nadilaze uskoću zakona i propisa – bila je prožeta prva zajednica. Takav Duh i danas puše iz Isusova života, iz Božjeg života u naše osobne i zajedničke odnose. Duh zainteresiranosti za ovaj svijet, Duh koji se zanima za navještaj Božje blizine čovjeku i stvorenju. To je Duh vjere.

Danas se u Crkvi često i rado govori o krizi vjere. Ne treba previše spominjati da se uzrocnike krize traži uglavnom na vanjskom području, u svijetu, osobito u sekulariziranom svijetu, kojeg Crkva neprebolno doživljava kao neprijateljskog. Ipak, ne radi se toliko danas o krizi vjere, nego o krizi fenomena vjere, koji su danas postali problematični. Nekoć se snaga vjere pokazivala u kolosalnim katedralama, velikim umjetničkim ostvarenjima, samostanskim i katedralnim školama, u socijalnom angažmanu kroz rad sa sirotinjom i bolesnima... Danas su ti fenomeni izašli iz strogo crkvenog područja. I kao često puta kroz povijest i danas smo svjedoci jedne paradoksalne tendencije: umjesto da se – na tragu Drugog vatikanskog koncila – traži put razumijevanja s današnjim svijetom te oblikuju novi fenomeni koji posvjedočuju vjeru Crkve u Boga i njegova Isusa, sve više se nekako zatvaramo svijetu, odbacujemo jezik suvremene umjetnosti u najširem smislu – i to ne svake umjetnosti, nego upravo one koja je nadahnuta i potaknuta iskustvom vjere – odbacujemo često jezik života i stvaramo beživotne jezične i izražajne forme.

No, ne zatvaramo se ipak potpuno svome svijetu: Naprotiv, mi smo zapravo i više nego što bismo to htjeli priznati, poprimili duh svijeta: ako išta označava suvremenu sekularnu kulturu onda je to brzina i spektakularna imaginacija. Toga također danas u Crkvi ne fali. Hollywood je odradio svoje i u našim religioznim očitovanjima. Umjesto strpljive i povjerljive nade koja se ne razbacuje i ne buči, ali koja ustrajno vjeruje, mi nudimo *ad hoc* rješenja za svaku duhovnu – i tjelesnu – boljku i time zapravo često diskreditiramo vjeru i njezin presudni relacijski temelj. Tu je vjera svedena na namjensku i pomalo – ili malo više – magijsku razinu.

Danas je zaboravljena i kritička, proročka snaga vjere. Zaboravljena je također njezina politička dimenzija. I to ne samo u društvu nego i u Crkvi. Postali smo strašljivi ljudi, koji nemaju snage da se suprotstave gluposti, nepoštenju, laži i licemjerju u našim vlastitim – crkvenim – redovima. Postali smo oni koji i kroz »vjeru« obožavaju sami sebe. Vjera koja je pokretala proroke i samog Isusa, bila je vjera koja se nije sustezala progovoriti o zloupotrebi svetoga, o manipulaciji samim Bogom, o izdaji najvrednijega u ljudskom životu. Takva vjera je potrebna i nama danas. Ne da bismo se samo svađali – to nas očekuje upravo ako se ne usudimo autentično vjerovati – nego da bismo zajednički rasli i bili budni – evanđeoski budni – nad svojim vlastitim rastom i razvojem. Vjera koja ozbiljno računa s Bogom, mora ostati budna nad samom sobom. Ako u tome popuštamo, otvaramo vrata ne za vjeru, nego za praznovjerje.

Vjera mora proći kroz konkretni život kršćana, pa tako i kršćana redovnika. Pri tome se to svakako ne treba miješati s nekom redovničkom sklonosti estetiziranju života i osobito formi duhovnosti. Sve češće se odnos s Bogom – blagoslovni ali i mučni – brka s pompoznom iskazima štovanja Boga, koje samo ako se sjetimo proročkih i Isusovih nastupa nije uvijek u Božjim očima prihvaćeno »jedan kroz jedan«. Vjera je odnosna stvarnost – a to znači živa stvarnost – te i izražajne forme vjere moraju biti žive forme, ne muzejski eksponati. Nije vjera u Boga veća, što je nerazumljivija. Onda bismo od Isusova života i djelovanja mogli malo toga iskoristiti. Vjera se uvijek ulijeva u konkretno zanimanje za čovjeka. Ono se u kršćanstvu naziva ljubav. A ljubav se ponovo vraća u vjeru oplemenjujući je i dajući joj da raste.

* * *

Vjera je iskazivanje povjerenja u smislenost postojanja usred svih paradoksa postojanja. Još konkretnije ona je povjerenje u obećanje koje susrećemo u biblijskim svetim spisima da Bog neće ostaviti svoga stvorenja ili – pozitivno – da je on životno Bog vjerni. Korak dalje: ona je životni odnos s onom zbiljom koja ljudski život i povijest nosi i obuhvaća. Na koncu: ona je odnos povjerenja u Boga Isusa iz Nazareta, u smislenost njegova života i sudbine, te na koncu prihvaćanje tog puta i sudbine kao mjerodavnih za osobni i zajednički život.

Fra Miro Jelečević

MOLITVA ZA LEA, KOJI JE MISLIO DA VIŠE NE MOŽE MOLITI

Franjo Asiški poslao je godine 1224 bratu Leonu, koji se nalazio u dubokoj depresiji, jedan list teksta s Aronovim blagoslovom i molitvom „Slava Božja“. Ja sam i sam iskusio, kako ova molitva može osloboditi od more i pomoći da se dođe do prave kulture molitve. Ono što sam od toga razumio, želim s jednom fingiranom izmjenom pisama između Franje i Leona izraziti.

Dragi brate Franjo!

Obraćam ti se da ti otkrijem svoju nevolju. Molitva mi zadaje sve veće poteškoće. Debeli zid je između Boga i mene. Ja sam zanijemio i osjećam se kao uzet. Ako uđem u crkvu i tražim tišinu, onda me obuzmu sumnje: Čuje li me Bog uopće? Ima li on interesa za mene? – Mnoge misli prolaze mi kroz glavu. Ja sam svugdje, samo ne kod Boga. – Onda ponovo padam nazad u svoje pogreške. Moja grešnost me okrivljuje, imam osjećaj da ništa ne vrijedim. Strah me spopada, da li se uopće smijem usuditi s Bogom razgovarati.

U mojoj nevolji dolazim k tebi, brate Franjo, i molim te za pomoć.

Tvoj brat Leo

Dragi brate Leo,

Tvoju nevolju potpuno razumijem. Često mi se događalo isto kao i tebi: U molitvi nisam nalazio nikakva mira i bio sam sasvim očajan. Ali, vjeruj mi to nije rastresenost duha, koja te muči. Tvoja nevolja leži dublje. Također ni sam strah, da te Bog ne čuje. Tvoja nevolja leži dublje. Ja vjerujem da si ti sam sebi na putu. Kod molitve ti gledaš previše na samog sebe. Sputava te strah da nisi ništa vrijedan. Briga za vlastiti život je zid, koji ti zaklanja pogled na Boga. Događa ti se kao onom čovjeku koji je bio pozvan od svog prijatelja. Kod stupanja u kuću u kojoj je gostoprimac stanovao, spopadne ga strah da možda nije bio dobro odjeven. Onda ga obuzmu brige, da njegov poklon nije možda dovoljno dobar. Od puke brige oborio je pogled u zemlju i nije opazio da je njegov prijatelj stajao na vratima i čekao ga.

Tako, dragi Leo, postupaju mnogi ljudi u molitvi Bogu. Oni gledaju samo na svoje nevolje i kruže oko samih sebe. Oni imaju u vidu samo svoju vlastitu osobu, svoje pogreške i probleme. I zato ne mogu primijetiti, da ih Bog čeka. Kad moliš, čini to drugačije. Ne gledaj na sebe. Pusti svoj strah i krivnju. Idi bezbrižno Bogu i reci: „Evo me, tu sam!“ Veseli se zbog njega. Divi se njegovoj ljepoti. Podaj mu imena kako ih izmišlja ljubitelj za ljubljenoga. I reci mu uvijek iznova: „**Ti**“. Onda ćeš brate Leone, naći mir u molitvi. Ti ćeš osjećati blizinu Božju i znati: za njega je važno da ti si tu. Ne: kako izgledaš i što donosiš. Ja sam i sam, brate Leone, propatio istu nevolju kao i ti. Ali, ja sam se usudio svoj pogled odmaknuti što dalje od sebe i potpuno se predati Božjem Ti. Dođe mi jedna molitva na pamet i na usne koja neprestano Boga hvali. Nikad se u njoj ne pojavljuje riječ **ja**. – Ja sam je zapisao i želim ti je pokloniti. Ponavljaj je uvijek iznova. Ispuni imena za Boga vlastitim slikama i izumi nova imena za Boga.

Brate Leone, želim ti blizinu Božju i mir!

Tvoj brat Franjo

*S njemačkog preveo:
Fra Živko Petričević*

BEZUVJETNO

O milosti sakramenta pokore

Piše: **Eduard Nagel**

Već odavno papa i biskupi s osobitim naglaskom pozivaju (ne samo) u korizmi na primanje sakramenta pokore.

Osim hodočasničkih crkava i crkava za ispovijedanje u gradovima i u novim duhovnim pokretima pokora i ispovijed gotovo da ne pripadaju više liturgijskoj praksi većeg dijela vjernika. I kod mnogih renoviranja crkava zadnjih desetljeća uklonjene su ispovjedaonice bez zamjene, ili inače služe kao odlagalište za sve moguće. Pojmovi kao grijeh, krivnja, obraćenje su najvećim dijelom iščezli iz svagdašnjeg govora. Istovremeno je očito, da mnogi ljudi koji razmišljaju o tamnim stranama svoga života, o lomovima i porazima trebaju pomirenje. Do čega stoji onda, da ova čežnja za pomirenjem i sakramentalna ponuda Crkve pored svih apela očito ne nalaze put jedna drugoj?

Promjena formi

Izostanak tradicionalne ispovijedi poistovjećivati s općim izbjegavanjem suočavanja s grijehom i krivnjom, bilo bi preusko uzeto. Iako za to nema nikakvog reprezentativnog istraživanja, u koliko se župâ u godini u korizmenom vremenu, u došašću ili također pred svetkovinu Svih svetih slave pokornička slavlja, ipak je broj samo prema Njemačkom liturgijskom institutu prodanih pomoćnih pomagala i molitvenih ceduljica u povodu ovih svetkovina tako visok, da se do danas može govoriti o daljnjem širenju ovog oblika.

Pored toga postoje zajednice (župe) koje poduzimaju vrlo ozbiljne pokušaje s novim formama – npr. pokornička putovanja kroz cijelu korizmu, ili „večer milosrđa“ na kojoj je pokorničko slavlje povezano s prilikom za blagoslov ili također za ispovijed – popraćeno tihim klanjanjem neke grupe pred Presvetim (usp. Gd. 8/11). Brojevi takvih priređivanja slavlja nisu veliki. Ali, gdje su takve forme ponuđene, one nailaze na interes i odobravanje.

Postoje bez daljnjeg valjani razlozi za pretpostavku, da apstinencija od tradicionalne ispovijedi ima nešto zajedničkog s ovim posebnim oblikom u ophođenju krivnje i pomirenja. Ispovjedna praksa oko polovice zadnjeg stoljeća bila je samo nekoliko desetljeća stara. Prije toga je sakrament pokore u povijesti doživljavao mnoge promjene: od pokore ekskomunikacije za sasvim određene (javne) grijehe, preko tarifne pokore irsko-škotskih monaha, do propisane godišnje ispovijedi pred uskrсну pričest. Pored toga postojala su „vođenja duša“ i u vezi s tim takozvane ispovijedi iz pobožnosti prije svega za redovnike i redovnice i „duhovnike“ – ni u kojem slučaju samo zato, ali i zato, jer su češće primali pričest.

Onda je došao liturgijski pokret, koji je primanje pričesti shvaćao kao suslavljenje u Euharistiji i Dekret o pričesti Pija X od 20. 12. 1905., koji je preporučio često primanje pričesti. To je vodilo k mnogo češćoj ispovijedi, koja je prije primanja pričesti bila neizostavna, ne u zadnjem razlogu zbog 6. zapovijedi: „*In sexto omne peccatum grave est*“, što je bilo naučavano u nekim mjestima još i iza 1950.

Pojednostavljeno rečeno: Mjesečna „staleška“ ispovijed djevice, mladića, žena i muževa u neku određenu subotu u mjesecu, koja je prethodila „staleškoj“ pričesti nedjeljom, mjesečna ispovijed učenika ili čak tjedna ispovijed osobito gorljivih ministranata bila je samo nekoliko desetljeća stara.

Ova se praksa razvila ne u zadnjem razlogu kroz spajanje prijašnjih, jedne ili više ispovijedi u godini pred pričest, sa čestom pričešću i sa suvremenim moralom i njegovim pojmom o „teškom grijehu“. Novo vrednovanje seksualnosti u društvu bilo je uzrokom urušavanja temelja česte ispovijedi.

Ili u pogledu nedjeljne mise: jednom nedjeljom ne biti na sv. misi značilo je „smrtni grijeh“! Kome je onda župnik smio nedjeljom i čak na Božić ili Uskrs podijeliti pričest, a da se i sam ne ogriješi?

Opraštajući Otac

Istovremeno se je promijenila kateheza: Na mjesto Boga kao strogog suca koji najtočnije vodi knjigu o prekršajima svoje djece, sad se naviješta Otac koji ljubi. Bilo je za mnoge mlade i odrasle ljude oslobađajuće iskustvo čuti: Bog ne čini ljude malenima; Isus Krist vraća krivcima ponovo njihovo dostojanstvo, a da ne traži od njih detaljno priznanje grijeha. To se pokazuje u mnogim scenama, a osobito jasno u njegovom susretu s grešnicom (Lk 7, 36-50). I u prisposobi o milosrdnom Ocu. On trči sinu ususret, pada mu oko vrata i ljubi ga. Priznanje grijeha sina slijedi iza toga, i očito je da otac nije imao nikakvog interesa za to, jer on ni jednom riječju to ne spominje, nego zapovijeda slugama, da se brinu za sina.

Biblija opisuje opraštanje i pomirenje u formama, kako se to događa u ophođenju ljudi međusobno. Pristupanje jednog drugome, dolazak jednog drugome, pogled, zagrljaj. – Riječi bi često u takvim situacijama mogle izazvati samo nesporazume. Razgovor može uslijediti – neposredno ili mnogo kasnije; on nije preduvjet pomirenja, možda će biti istom kasnije moguć. U braku ili obitelji bila bi kod svakodnevnih ili također kod teških prestupa jednih prema drugima obvezna procedura kao kod ispovijedi nezamisliva i mogla bi lako dovesti do prekida odnosa. „I ako već vi, koji ste zli, vašoj djeci dajete što je dobro, ...“ (Mt 7, 11).

K tomu treba uzeti u obzir, da je često teško, ako ne i nemoguće, izdvojiti stvarnu osobnu krivnju iz svih relacija u koje smo kao ljudi utkani. Ponekad se neka odluka da sasvim točno dogovoriti, drugi puta opet postoje samoostvarivanja i zapletenosti, gdje su dobra volja ili želja drugima ne zadavati bol, išle u krivom pravcu. Postoje situacije u kojima mi možemo samo ponizno Boga moliti: „Pogledaj me ti, koji me bolje poznaješ nego ja sam sebe, ja ne mogu izići na kraj sa svojim kopkanjima.“ Detaljno priznanje u ovoj situaciji prenapreže penitenta, isto kao i ispovjednika. Više nego mucanje izgubljenog sina: „Oče, sagriješio sam protiv neba i tebe, ...“ ili nego suze žene, s kojima je ona Isusu noge prala, nije tu ni smisleno, niti moguće.

Različite želje i ciljevi

Forma ispovijedi na koju se danas u pravilu poziva i apelira, povezuje u izvjesnom smislu duhovnu pratnju s nekom sudačkom funkcijom. Možda njezina kriza ima s ovim povezivanjem sasvim različitih ciljnih postavki nešto zajedničkog. Za vrlo mnoge ljude starije generacije ispovjedati se znači, isto priznati tolike pojedine čine, koji nisu bili u skladu s moralom sažetim u deset Božjih zapovijedi. To može biti nešto sasvim drugo, nego ono što ljude sasvim duboko dira. Od pomoći bi stoga bila diferencirana ponuda, jedan pristup, koji ponajprije ostaje otvoren za različite putove.

Jedan je primjer „večer milosrđa“ koja je razvijena u Beču. Tko se da privući ovim pozivom, ima mogućnost, jednostavno sudjelovati u pokorničkom slavlju, kao jedan čovjek među mnogima. Može se uputiti osobi koja za to stoji na raspolaganju, da bi se osobno dao blagosloviti – jednostavno tako, ili ukoliko izrazi svoju želju, za koju želi na osobit način moliti za zagovor i Božji blagoslov. On se može također pridružiti i onima, koji pred Presvetim vrše čin klanjanja, i može ovdje svoje srce sasvim otvoriti prisutnom Gospodinu. Ili, ide nekom svećeniku, da se ispovijedi i dobije odrješenje.

Upravo na ovom mjestu možda počinje problem, iako je ovaj čovjek doduše bez daljnjeg bio svjestan svoje slabosti ili čak krivnje koja ga tišti, ona mu je doslovno oduzela govor kao grešnici u Evanđelju. Od nje nitko ne traži neko priznanje, njezine suze govore dovoljno. Zašto nije dovoljno slično za čovjeka, koji isto tako očajno čezne za izmirenjem, ali nije u stanju izgovoriti, što je u njemu? „*In persona Christi agere*“ – gdje i kako može nešto od toga postati jasno, ako ne kroz to, da svećenik shvaća pristupanje nekog čovjeka i njegovo padanje na koljena i izgovori mu riječ oprostjenja i pomirenja: „Mir s tobom“!

Zar se takav čin mnogo više ne približuje onomu što nam Sveto Pismo izvještava o Isusovu ophođenju s grešnicom, nego slika o sucu, koji točno mora znati, o čemu on ima odlučiti i također kao i o savjetniku koji se časno trudi, ali koji je bespomoćan, jer stvarno ne razumije, koji je unutarnji put morao prijeći čovjek, koji pred njim kleči?

Možda nakon ove spasonosne riječi izbije iz onoga, koji tu kleči, ono uslijed čega je patio. Možda ode kući, sretan i oslobođen, i hvali i slavi Boga za to, da je imao takvo iskustvo. Možda će susresti nekad nekog svećenika ili jednog drugog brata/jednu sestru u Kristu, kojemu, ili kojoj će ispričati svoju priču. Možda je također sasvim sretan zbog toga, da je jednom iskusio, što stvarno znači spasenje i otkupljenje. Možda je sasvim u tišini zahvalan i ne zaboravlja nikada trenutak milosti u svom životu.

Papa i biskupi zalažu se iz sasvim opravdana razloga za obnovu sakramenta pokore, jer znaju za njegovo spasonosno djelovanje. Nove forme mogle bi možda otvoriti pristup za ljude, koji ne dolaze kroz vrata ispovjedaonice.

Preuzeto iz časopisa „Gottesdienst“ od 13. 02. 2012.

S njemačkog preveo:

Fra Živko Petričević

PROPOVIJED MNOGOPOŠTOVANOG OCA PROVINCIJALA FRA LOVRE GAVRANA

Zatvarnje Godine sv. Klare (Brestovsko, 11.8.2012.)

“Dragi vjernici, braćo i sestre: mnogopoštovani o. provincijale, fra Ivane, mnp. s. provincijalko, s. Ivanka, poštovane sestre u Kristu i sv. Franji, Siromašne sestre sv. Klare, draga braćo franjevci, svećenici, bogoslovi i sjemeništarc, cijenjene časne sestre i kandidatice, dragi članovi Franjevačkog svjetovnog reda i Franjevačke mladeži, dragi vjernici, hodočasnici, štovatelji sv. Franje i sv. Klare – sve vas bratski pozdravljam i želim vam MIR I DOBRO!

Od Cvjetne nedjelje prošle godine (17. travnja 2011.), pa do danas, slavili smo Godinu sv. Klare Asiške, najsavršenije franjevske svih vremena. Nitko nikada nije tako savršeno živio ideale sv. Franje Asiškog kao sv. Klara – kao što gotovo nitko (osim Blažene Djevice Marije) nije tako vjerno nasljedovao Isusa Krista, kao sv. Franjo.

I ne samo da je sv. Klara živjela franjevačke ideale, nego je bila i desna ruka sv. Franji i njegovoj braći franjevcima – kako svojom molitvom i žrtvom, tako i svojim doslovnim vršenjem Pravila sv. Franje, a to znači: življenjem u skladu s Evanđeljem Isusa Krista. U čemu se sastoji to Pravilo, kaže nam sam sv. Franjo: „Pravilo i život Manje braće jest ovo: obdržavati sveto Evanđelje Gospodina našega Isusa Krista, živeći u poslušnosti, bez vlasništva i u čistoći“ (PPr 1, 2).

Tijekom protekle godine dosta se pisalo i govorilo o sv. Klari. A sad, pri završetku Klarine godine, generalni ministar Franjevačkog reda, Fra José Rodríguez Carballo, napisao je svim sestrama klarisama i svim franjevcima jedno poveliko pismo pod naslovom: „S pogledom uprtim u početke“ – o aktualnosti franjevačko-klarijanske karizme, 800 godina nakon utemeljenja Drugog franjevačkog reda, odn. Reda sv. Klare.

Na samom početku on sestrama čestita u ime svih franjevaca i zahvaljuje za njihovu tihi prisutnost, molitvu i duboku ljubav, pa kaže: „Svojim životom, skrivenim u Kristu (usp. Kol 3, 3), vi nas evangelizirate i podsjećate nas da mi pripadamo Gospodinu i živimo za Gospodina i da samo tako možemo živjeti za druge. Hvala vam, Sestre! Čestitam!“

Zatim nas vrhovni poglavar Franjevačkog reda podsjeća da mi franjevci i franjevske, živeći među ljudima današnjega vremena, ne smijemo zaboraviti brinuti se za svoje korijene, kako bismo ostali vjerni svojoj izvornoj karizmi i sačuvali svoj franjevački identitet, jer samo tako možemo dati svoj originalni, nezamjenjivi doprinos boljitku današnjeg svijeta, nudeći mu nadu i perspektivu za budućnost.

U našem životu postoje mnogi sporedni, nevažni, prolazni elementi, koji mogu biti ovakvi i onakvi i koje smo prihvatili zbog kulture i tradicije mjesta i vremena u kojem živimo. Mnogi od tih elemenata se s vremenom mijenjaju i nestaju, a nadolaze drugi. Ali s tim ne smije nestati franjevaštva, redovništva i kršćanstva, kao što su neki mislili da će i to s vremenom proći. Ono bitno u našem kršćanskom i redovničkom životu mora ostati trajno i nepoljuljano. Ali kako?

Kako u ovom današnjem svijetu, koji se stalno, a uz to i jako brzo mijenja, sačuvati svoj identitet i svoju vlastitu karizmu?

Kako opstati u današnjem svijetu, a ipak se ne utopiti u njega, ne suobličiti se svijetu, nego ostati ono što jesmo i što želimo biti?

Što je to bitno i nepromjenjivo u našem franjevačkom načinu života, što se nikada i nipošto ne smije dovesti u pitanje, dok se nužno moraju mijenjati vanjske strukture i nebitne forme našega načina života?

Osnovna, bitna i neupitna forma našega načina života, zajednička svim franjevcima, franjevkama i sestrama klarisama, kao i svima onima koji žele nasljedovati Isusa Krista po primjeru sv. Franje jest: živjeti Evanđelje Gospodina našega Isusa Krista – u poslušnosti, siromaštvu i čistoći. To znači: živjeti u radosnoj jednostavnosti, u svetom jedinstvu, u potpunom zajedništvu braće i sestara, bez ikakva vlasništva, oslanjajući se isključivo na Boga, uvijek na raspolaganju Božjoj volji, uvijek otvoreni poticajima Božjega Duha, kako s obzirom na vlastito posvećenje, tako i s obzirom na poslanje Crkve, u dobrohotnom dijalogu sa svim ljudima dobre volje i u odgovornoj brizi za sva Božja stvorenja.

To je glavno. To je ono nepromjenjivo. To je ono bitno. Sve ostalo se može mijenjati, u skladu s potrebama mjesta i vremena. Ali vjernost Bogu, vjernost Crkvi i vjernost braći ljudima – osobito onim najmanjim, zapostavljenim i ugroženim – to se nikad, ni po kakvu cijenu i ni pod kakvim izgovorom ne smije dovesti u pitanje! Kad bismo se toga odrekli, odrekli bismo se samih sebe i više nas ne bi bilo.

Mi možemo živjeti i bez samostana, i bez habita, i bez plaće, i bez mirovine, i bez osiguranja. Sve to može biti i ne biti. O tome ne ovisi ni Crkva ni Franjevački red. Ali ne možemo i nikada nećemo moći bez Boga, bez Kristova Križa, bez Evandjelja i bez bratsko-sestrinske ljubavi, jer u tome je sav naš život i ovdje i u vječnosti. I u vrijeme turskog jarma, i u vrijeme komunizma, a i danas u mnogim mjestima širom svijeta, gdje je Crkva progonjena, kršćani su živjeli i žive ne samo bez ikakvih privilegija, nego i bez osnovnih ljudskih i vjerskih prava. Nemaју crkava, nemaју samostana, nemaју slobode kretanja, niti slobode naviještanja svoje vjere – pa ipak žive svoje kršćanstvo, a i svećenici i redovnici svoj svećenički i redovnički poziv: u skrovitosti, u tajnosti, u požrtvornosti, s velikom ljubavlju i velikim samoprijegorom. I nemoguće ih je uništiti sve dok su vjerni svome idealu, dok se oslanjaju isključivo na Boga i dok se ne vežu za prolazne i nebitne stvari, koje ih ne mogu spasiti, a mogle bi ih uništiti, ukoliko bi se zanemario duh, srž i bit kršćanstva i redovništva.

I, da ne dužimo, dodajmo samo još ovo: sestre klarise – i ove ovdje kod nas, a i 20.000 njih širom svijeta – nastoje ostati vjerne svom izvornom pozivu i svojoj izvornoj karizmi: služiti Bogu i Crkvi u klauzuri i bez ikakva vlasništva, moleći, posteći i žrtvujući se za sve ljude u nevolji, ne oslanjajući se ni na što osim na Boga i na dobre ljude, koji im iz ljubavi prema Bogu materijalno pomažu, a od njih zato dobivaju višestruku duhovnu pomoć.

Stoljeća nas dijele od sv. Franje i sv. Klare, ali oni su i danas jednako aktualni kao i prije 800 godina. Bog je sv. Franji u jednom viđenju objavio da njegov Red neće nikada propasti i da će opstati sve do svršetka svijeta. Isto se može reći i za Red sv. Klare. Bog će uvijek pozivati izabrane ljude da slijede ideale sv. Franje i sv. Klare i uvijek će biti onih koji će slijediti Isusa Krista po njihovu primjeru.

Dao Bog da ih bude sve više i više i u našem narodu i našoj Bosni ponosnoj! Dao Bog da se imamo čime ponositi i u ovom pogledu! Ponosimo se slavnim stoljećima Bosne Srebrene. Hvala Bogu! Dao Bog da se mogemo ponositi također i slavnim stoljećima sestara klarisa u našoj domovini i u našem narodu, ne samo ovdje u Brestovskom, nego svugdje gdje Bog poziva mlade ljude da slijede Isusa Krista po primjeru sv. Franje i sv. Klare.

Drage naše sestre klarise, čestitam vam ovaj veliki jubilej, koji ovom sv. Misom upravo završavamo! Čestitam vam ga u ime cijele Franjevačke provincije Bosne Srebrene i u ime svih naših vjernika, štovatelja sv. Franje i sv. Klare.

Želim vam da vam i mnoga buduća stoljeća budu sretna i slavna – na slavu Božju, na spas svijeta i na vaše osobno posvećenje.

Preporučujem vam u vaše stalne molitve našu Franjevačku provinciju sv. Križa, Bosnu Srebreu, Hercegovačku franjevačku provinciju Uznesenja Blažene Djevice Marije, našu lokalnu Crkvu u Bosni i Hercegovini, sve njezine biskupe i svećenike, sve redovnike i redovnice i sve naše vjernike i sve stanovnike Bosne i Hercegovine, bez obzira na vjeru i naciju. Vaša prisutnost ovdje neka bude Božje svjetlo za sve njih i putokaz k Bogu za svakog čovjeka dobre volje.

Preporučujem vam i misije cijele Katoličke Crkve, svuda po svijetu.

Ustrajte u molitvi za jedinstvo svih kršćana svijeta, da skandal naše razjedinjenosti ne sablažnjava ljude koji traže Boga: neka ga nađu u Isusu Kristu i u Njegovoj svetoj Crkvi!

Molite ustrajno i za trajan mir među narodima i u našim obiteljima, te za uspješan i plodan međureligijski dijalog, kako kod nas u BiH, tako i u cijeloj Crkvi i u cijelom svijetu. Bez iskrenog i dobrohotnog dijaloga svijet bi bio na pragu samouništenja.

Bog vas blagoslovio!

Neka se proslavi Bog po vama, drage naše sestre, i neka po vama izlije svoga blagoslova na sve one za koje molite i za koje ćete ubuduće moliti – po zagovoru naših svetih utemeljitelja, sv. Franje i sv. Klare Asiške. Amen.”

Fra Lovro Gavran, provincijal

PROPOVIJED MNOGOPOŠTOVANOG OCA PROVINCIJALA FRA LOVRE GAVRANA (Početak nove akademske 2012./13. godine na Franjevačkoj teologiji)

„Poštovani profesori, dragi studenti i studentice,
srdačno vas pozdravljam i želim vam MIR I DOBRO!
Sretan vam i blagoslovljen početak nove akademske godine 2012/2013!

Zašto slaviti početak jednog napornog perioda, kad **čovjek po naravi radije slavi završetak nego početak** nekog posla?

– Kraj slavimo i zato što čovjek po prirodi izbjegava napor, ali i zato što ne znamo kakav će biti ishod.

– Završetak nam je uvijek nekako radosniji, jer je prošla još jedna godina rada i truda – i jer je postignut barem neki uspjeh. Što veći, to bolje. Ali u svakom slučaju dobro dođe predah...

Pa ipak mi svjesno slavimo i početak akademske godine. Zašto?

– Zato što je Bog već prigodom stvaranja ugradio u našu narav i **težnju za savršenstvom**. Znamo da nismo savršeni, da još nismo postigli svoje željene životne ciljeve, pa ih svojim radom želimo postići.

– A slavimo i zato što smo **bića nade**. Nadamo se uspjehu, pa se već na početku radujemo, jer znamo da smo na dobrom putu.

Ovo slavlje na početku akademske godine je prije svega **molitva** – molitva Bogu za blagoslov i uspjeh. Sveto pismo kaže: „**Ako Gospodin kuće ne gradi, uzalud se muče graditelji; ako Gospodin grada ne čuva, uzalud stražar bdi!**“ (usp. Ps. 127, 1). Sav naš trud bez Božje milosti i blagoslova mogao bi ostati uzaludan. Zato se mi s povjerenjem obraćamo Bogu da nam on prosvjetli pamet i da nas upravlja putem dobra, pa će nam onda uspjeh biti zagaraniran.

Kad se radi o studiju, uvijek moramo imati u vidu prije svega **cilj** svoga studija, njegovu svrhu: **zašto** studiramo? I zašto baš teologiju?

Studij teologije ima smisla samo ako će to biti kvalitetna priprema za djelo naviještanja Kraljevstva Božjega. Kad cilj ne bi bilo Kraljevstvo Božje, studij teologije bi bio čisto gubljenje vremena.

Istina, naći će se netko, pa će reći da teologiju treba studirati i iz vlastitog interesa, za svoje osobno kršćansko usavršavanje i posvećenje, a ne samo u svrhu propovijedanja i katehiziranja. To je istina. – Ali, na kraju krajeva, **nemoguće je biti savršen kršćanin, a blago vjere čuvati sakriveno**, zakopano u vlastitoj duši, i ne širiti ga dalje. Pravi kršćanin mora biti **oduševljen** svojom vjerom, svojim kršćanstvom, tim neprocjenjivim milosnim darom, tako da ga nužno mora i sam živjeti i drugima svjedočiti, tj. širiti ga dalje i prenositi ga na druge. Inače se ne bi radilo o istinskoj vjeri, nego o nekom drugom, vremenitom interesu, bilo materijalnom, bilo socijalnom ili političkom.

Stoga naš rad – i profesorski i studentski – treba biti prožet **oduševljenjem** za misiju u koju nas Bog poziva i u koju nas šalje, bilo da se radi o katehetskoj, bilo o svećeničkoj službi.

Ako bi netko ovdje studirao samo zato da postigne neku titulu, da dođe do radnog mjesta i tako sebi kao vjerskom službeniku osigura egzistenciju u više-manje dobrim uvjetima života, za njega bi bilo bolje da prekine ovaj studij i da traži neku drugu profesiju, jer ovo nije za njega. Od njega ni Crkva ni vjernici neće imati nikakve koristi, a ni on sam neće biti sretan u životu.

Raditi posao vjerskog službenika (vjeroučitelja ili svećenika), glumiti vjernika, a ne biti životno zainteresiran za rast Kraljevstva Božjega u nama samima i u svijetu – to je najveći promašaj koji se jednom mladom čovjeku može dogoditi.

Mi moramo biti **očarani** Kristom, **zaneseni** njegovim naukom, **oduševljeni** sv. Franjom i njegovim načinom života i **željni širenja radosne vijesti spasenja**. Tek tada će naš studij imati smisla i naš će život biti ispunjen radošću, što i mi možemo dati svoj obol rastu Kraljevstva Božjega u svijetu.

Neka ova sv. Misa bude usrdna **molitva Presvetom Trojstvu** da svojim Duhom ispuni ovu našu školu, sve naše profesore, sve studente i studentice i da ih učini vatrenim navjestiteljima Kristove radosne vijesti spasenja za cijeli svijet!

Neka nas sve stalno prati moćni zagovor Blažene djevice Marije i sv. Pavla apostola, nebeskog zaštitnika ovog samostana i ove naše Teologije.

Dao Bog da budemo njegovi dostojni nasljedovatelji, vjerni apostoli Isusa Krista u današnjem svijetu! Amen.“

Fra Lovro Gavran, provincijal

20. OBLJETNICA FRAME

Humac/Ljubuški – Od petka, 29. lipnja popodne do nedjelje, 1. srpnja na Humcu (Ljubuški) bila je proslava 20 godina postojanja Franjevačke mladeži – Frame u Bosni i Hercegovini. To će ujedno bio i I. nacionalni susret Frame u BiH. Susret je započeo okupljanjem framaša, koji su pristizali iz cijele Bosne i Hercegovine, u petak u popodnevним satima.

Istog dana u 18 sati bio je program otvaranja proslave koji je završiti molitvom. Nakon molitve, mladi su se smjestili po obiteljima koje su ih udomile kroz ova tri dana. U subotu, 30. lipnja program je počeo u 9 sati jutarnjom molitvom. Slijedio je kratki osvrt na početke Frame u Bosni i Hercegovini. Prisutnima se obratio fra Mladen Vukšić, koji je na Humcu 1992. osnovao prvo bratstvo Frame u BiH, potom Marija Pezer, jedna od prvih framaša u BiH, te s. Ana Oršolić, sestra franjevnica, koja je 1996. okupila mlade u prvo bratstvo Frame u Bosni, u Tolisi. Potom je bilo predavanje s naslovom „Budi promjena koju želiš vidjeti u svijetu“ koje je održao fra Mijo Džolan, ravnatelj Franjevačkog instituta za kulturu mira iz Splita.

Nakon fra Mijinog izlaganja nastupili su mladi iz Franjevačkog svjetovnog reda i Franjevačke mladeži koji su govorili o svom iskustvu života u bratstvima FSR-a i Frame. Nakon svjedočenja svjetovnih franjevnica, uslijedio je razgovor s biskupom fra Markom Semrenom, biskupom mladih, predsjednikom Odbora za mlade pri Biskupskoj konferenciji BiH i pomoćnim biskupom banjolučkim. Razgovaralo se o izazovima suvremenog svijeta, novoj evangelizaciji, ulozi mladih u Crkvi, o Franji i franjevačkoj duhovnosti. U 12 sati priređeno je milenijsko fotografiranje u organizaciji gosp. Šime Strikomana, nakon čega je slijedio ručak i popodnevna pauza. U 15:30 počeo je popodnevni dio programa. Predavanje s temom „Gospodine, što hoćeš da učinim?“ održao je fra Sretan Ćurčić, dugogodišnji nacionalni duhovni asistent Frame. Nakon predavanja uslijedilo je svjedočenje sestara franjevnica i braće franjevnica koji su svoj poziv otkrili živeći u bratstvu Frame. U 17,30 bila je priprava za središnje euharistijsko slavlje koje je započelo u 18 sati, a koje predvodio kardinal Vinko Puljić, nadbiskup i metropolit vrhbosanski, u zajedništvu s provincijalima fra Ivanom Sesarom i fra Lovrom Gavranom

te svim duhovnim asistentima Frame. Večernji program počeo je u 20:30 sati a bio je satkan od predstavljanja zadanih evanđeoskih tema, koje pripremaju članovi mjesnih bratstava, koncerta zbora mladih „Priatelji“ i završio je molitvom pred križem sv. Damjana.

Nedjeljni program, 1. srpnja, počeo je u 9 sati jutarnjom molitvom. Nakon molitve, program je poukom, svjedočenjem i pjesmama animirao fra Ivan Matić, generalni duhovni asistent Frame, i Ana Fruk, međunarodna predsjednica Frame. Svetu misu sa župljanima predvodio je u 11 sati fra Lovro Gavran, provincijal Bosne Srebrene, a propovijedao je fra Ivan Sesar, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije. Nakon mise uslijedilo je zatvaranje proslave i oproštaj sa obiteljima domaćinima te povratak svojim kućama.

Geslo susreta – proslave je bio: „Usudimo se živjeti evanđelje“. Susret je imao i svoju himnu naslovljenu „Usudi se“, za koju je tekst napisao Antonio Musa a glazbu Jozo Mandić. Logo susreta je uradio Marvin Malbašić. Program susreta se odvijao na platou ispred humačke crkve. Na susretu je sudjelovalo oko 1000 akreditiranih framaša sa svojim duhovnim asistentima. Program je bio otvoren za sve mlade. Na susretu je pjevao zbor hercegovačkih framaša sačinjen od 120 pjevača, članova glazbenih sekcija, a njime su ravnali Luka Rupčić i fra Branimir Novokmet.

FRANJEVAČKA LJETNA ŠKOLA DUHOVNOSTI

Sarajevo – Na Franjevačkoj teologiji u Nedžarićima u Sarajevu, organizirana je prva *Franjevačka ljetna škola duhovnosti* u Bosni Srebrenoj. Svetu misu je predvodio i otvorio rad *Franjevačke škole* provincijal fra Lovro Gavran. *Franjevačka škola duhovnosti* je trajala od 08. do 14. srpnja, 2012. Spomenuta škola franjevaštva namijenjena je kao trajna formacija članovima franjevačke obitelji iz BiH, ali i Hrvatske, te svima onima koji su zainteresirani i žele upoznati bogatstvo i širinu franjevačkog pokreta. U radu ljetne škole je sudjelovalo

40-ak osoba: braća franjevci, časne sestre iz franjevačkih zajednica (Školske sestre franjevke, Franjevke Bezgrešnog Začeca, Sestre Franjevke sv. Križa, Klarise), te nekoliko članova Franjevačkog svjetovnog reda i Frame. Kroz program ovih dana sudionicima se ponudio studij iz franjevačke povijesti, franjevačkih izvora, franjevačke filozofije i teologije, franjevačke duhovnosti, praktične radionice i posjete raznim vjerskim i kulturnim institucijama u Sarajevu, ali i u okolici. Predavači iz spomenutih područja su bili fra Marko Karamatić, fra Pero Vrebac, fra Mile Babić i fra Marinko Pejić. Nadamo se da je ova prva *Škola franjevačke duhovnosti* bila uspješna i da će biti poticaj mnogima kako bi iduće godine bilo više sudionika.

ZLATNA MISA FRA DRAGE PRGOMETA

Sesvetska Sopnica – Zlatna misa franjevca Bosne Srebrene fra Drage Prgometa je svečano proslavljena sa subraćom i prijateljima u nedjelju, 8. srpnja u župi Sv. Marije Anđeoske u Sesvetskoj Sopnici kod Zagreba. Pod geslom „Bog mi je dao milost“ svečano euharistijsko slavlje predslavio je zlatomisnik, a koncelebriralo je desetak svećenika. Propovijedao je fra Zvezdan Linić iz Samobora. Zlatomisnik fra Drago je rodom iz Žeravca, te je i u svojoj rodnoj župi također proslavio svoju zlatnu misu. Na svečanom euharistijskom slavlju u prepunoj župnoj crkvi sv. Marije Anđeoske sudjelovao je velik broj vjernika, među kojima su uz rodbinu i prijatelje slavljenika bili prisutni i vjernici iz nekoliko župa Bosne i Hercegovine, u kojima je slavljenik bio na službi, kao i nekoliko vjernika iz Hrvatske i Australije. U propovijedi se fra Zvezdan prisjetio svojih mladih dana, stare žeravačke crkve koju je doživljavao kao nešto veliko i uzvišeno, i franjevaca koji su bili jednostavni i dobroćudni. Čestitke zlatomisniku u ime župe i vjernika Sesvetske Sopnice uputio je župnik fra Zdravko Dadić i dopredsjednica Frame Marija Tolić.

Slavlje je skladnim pjevanjem uzveličao župni zbor pod ravnanjem Lane Mrvica Zlatar, kao i brojne sestre franjevke, među kojima ih je bilo najviše rodom iz Bosne i Hercegovine. U ime nazočnih sestara prigodnu čestitku zlatomisniku uputila je s. Augustina Barišić, a pročitani su i brzopjavi zagrebačkog nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića i gradonačelnika Zagreba Milana Bandića.

Zahvalivši Bogu za dar svećeništva, a svim vjernicima na sudjelovanju u misnom slavlju zlatomisnik fra Drago je podijelio svoj zlatomisnički blagoslov i prigodnu jubilejsku sličicu-uspomenu, te sve okupljene pozvao za stol zajedništva i ljubavi, pripremljen od prijatelja, rodbine i vjernika župe Sesvetska Sopnica. Čestitajući slavljeniku veliki i značajni jubilej fra Toni Mutnik, dugogodišnji fra Dragin suradnik u Australiji, sada na službi u samostanu franjevac na Kozari Boku, u pozdravnom je govoru prikazao fra Dragino svećeničko i redovničko djelovanje, počevši od rodnog kraja Žeravca, pa sve do Australije, gdje je fra Drago do nedavno djelovao.

Fra Drago je rođen kao peto dijete u obitelji Mije i Marije rođ. Duspara 19. kolovoza 1937. godine u Žeravcu. U Franjevački red je stupio 15. srpnja 1957. godine, a za svećenika je zaređen 15. srpnja 1962. u Fojnici. Službovao je još, kao mlad svećenik, u Breškama, Ulicama i Gornjoj Dubici, odakle 1977. godine odlazi u Australiju za pomoćnika u Canberru, a kasnije je obnašao i druge odgovorne službe i u drugim Hrvatskim katoličkim centrima koje vode bosanski franjevci u Brisbaneu i Wollongongu.

Fra Stipo Karajica

„ISUS IZ NAZARETA“

SARAJEVO (SR) – *Izišao je novi, posebn broj Svjetla riječi Isus iz Nazareta u perspektivi međureligijskog dijaloga.* U ovom broju, koji je zahvala suradnicima i dar čitateljima, svojim priloziima sudjelovalo je 32 autora/autorice iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Srbije, iz europskih zemalja Rumunjske, Austrije,

Njemačke i Francuske, ali i iz dalekih zemalja svijeta kao što su SAD, San Salvador i Indija.

Iz različitih perspektiva svojim priloziima autori pokušavaju odgovoriti na Isusovo pitanje: *Što ljudi kažu i što vi kažete tko je Sin čovječji?* Ovi tekstovi su fragmentarni i skromni predložak za daljnje mišljenje i dijalog o osobi Isusa Krista, njegovu životu, riječi i praksi. Isus iz Nazareta je od početka poticaj i spoticaj, povijesna osoba na čijim se riječima, životu i smrti, smislu njegova života, dijele i ujedinjuju ljudi. On nije baština samo kršćana, nije samo biblijska i kuranska figura, nego ne prestaje biti izazov i pripadnicima drugih religija kao i humanistima i ateistima.

Budući da smatramo da mi današnji kršćani i katolici, kao i naše crkve, osobito u područjima religijskih i nacionalnih dodira i sukoba, uvijek iznova trebamo preispitivati svoju vjerodostojnost i humanost, čini nam se da ćemo ovim posebnim brojem makar malo „pozitivno isprovocirati“ da naša zemlja, Bosna i Hercegovina, te balkanska regija, koja se jezično razumije, ali koja je sva obilježena povijesnim sjećanjima patnje i vjerom, ali i podjelama pa i prezirom dugih, postanu nastanjivije upravo na temelju Isusova evanđelja, njegova odnosa prema Bogu i ljudima. Ovaj posebni broj *Svjetla riječi* financirala je Američka ambasada u Sarajevu, a posebno zahvaljujemo veleposlaniku SAD-a u BiH, gosp. Patricku S. Moonu, gosp. Steveu Gillenu, savjetniku za ljudska prava i vjerske slobode pri Američkoj ambasadi u Sarajevu i njihovim suradnicima.

Uredništvo „Svjetla riječi“

NOVA KNJIGA FRA MARIJANA KARAULE

Sarajevo – Iz tiska je izišla nova knjiga fra Marijana Karaule „**Franjevci Bosne Srebrene u Albaniji**“. Izdavač: „Naša ognjišta“, Tomislavgrad, 2012., 177 str., (25 cm). Knjiga je jako lijepo opremljena i dobro tehnički uređena, sa dosta fotografija i vrijednih ilustracija. (Tvrdi uvez.) Podijeljena je na četiri dijela: I. Albanija i albanski narod (str. 9-25);

II. Katolička Crkva u Albaniji (str. 27-53); III. Sinovi svetog Franje u Albaniji (str. 55-66); IV. Franjevci Bosne Srebrene u životu Albanske franjevačke provincije (str. 67-145).

U Dodatku (str. 147-174) ima još nekoliko zanimljivih tekstova, preuzetih iz „Glasnika sv. Ante Padovanskog“, iz „Svjetla riječi“ i „Glasa koncila“, te na kraju pogovor od Joze Džambe i bibliografija.

To je vrlo zanimljivo štivo – pogotovo za nas, koji vrlo malo znamo o Albaniji i Albancima, iako smo s njima bili stoljećima sudbinski povezani. Ali to je ujedno i jako vrijedan doprinos historiografiji Franjevačke provincije Bosne Srebrene, a isto tako i povijesti Albanske franjevačke provincije. Naime, to je prvi sustavni pokušaj prikaza naših veza s Albanijom kroz povijest. Knjiga ne obuhvaća rad naših franjevaca s Albancima na Kosovu, jer ta tema zahtijeva čitavu jednu drugu knjigu, sličnu ovoj.

Djelo se može naručiti na adresi:

Naša ognjišta

Trg fra Mije Čuića 1

BiH – 80240 Tomislavgrad

Fra Lovro Gavran

ZLATNA MISA FRA TVRTKA GUJIĆA

Fojnica – U nedjelju, 15. srpnja 2012. godine fra Tvrtko Gujić je proslavio Zlatnu misu. Točno prije 50 godina, baš u nedjelju (15. 7. 1962.) fra Tvrtka je u Fojnici za svećenika zaređio biskup Marko Alaupović. Sv. misu u 11.00 sati predvodio je zlatomisnik fra Tvrtko, propovijedao je fra Davor Dominović, tajnik Provincije, a misni kum je bio fra Franjo Miletić.

Svečanost je uzveličao naš provincijal fra Lovro Gavran, koji je bio u koncelecijaciji s ostalim svećenicima (fra Filip Zubak, fra Velimir Zirdum, fra Stipan Radić, fra Benedikt Vujica, fra Božo Borić, fra Mato Popović, fra Ilija Alandžak, fra Janko Ljubos, fra Tomislav Trogrlić i fra Nikica Vujica).

Na sv. misi su pored domaćih vjernika bili i vjernici iz Kaknja, Australije i Hrvatske - fra Tvrtkova rodbina. Fra Tvrtko Gujić je veliki glazbenik. Autor je mnogih liturgijskih pjesama, koje je fojnički zbor pod ravnanjem Damira Iviša i s. Simplicije Budimir pripremio i otpjevao pod ovom sv. misom.

Nakon sv. mise u samostanskoj i župnoj crkvi, mladi framaši su vjernicima dijelili blagoslovljene sličice, a zlatomisničko slavlje je nastavljeno u i ispred muzejske konobe, gdje je pripremljen svečani ručak za 220 gostiju. Program je vodio fra Janko Ljubos, a prigodnim riječima su se obratili provincijal fra Lovro Gavran, gosp. Josip Gujić iz Kaknja, fra Tvrtkov brat, fra Franjo Miletić, fra Benedikt Vujica i zlatomisnik fra Tvrtko Gujić. Hvala Bogu za sva dobročinstva!

R. R.

SUSRET NOVAKA

Gorica/Livno – U tjednu od 22. do 28. srpnja 2012. godine, postulanti i novaci Hrvatske dominikanske provincije obavili su svoje duhovne vježbe u samostanu časnih sestara Služavki Malog Isusa u Livnu pod vodstvom benediktinca brata Damjana Kružićevića. Ove duhovne vježbe novacima su bile priprema za polaganje prvih privremenih zavjeta, a postulantima priprema, za ulazak u novicijat.

Sa svojim učiteljem fr. Ivom Plenkovićem, u četvrtak popodne, 26. srpnja 2012. godine, posjetili su Franjevački muzej i galeriju na Gorici u Livnu. Zatim su posjetili novake Franjevačke provincije Bosne Srebrene u goričkom samostanu s kojima su se zadržali u ugodnom druženju.

Opraštajući se od goričkih novaka pozvali su ih k sebi u Dubrovnik kako bi im uzvratili gostoprimstvo i u nadi kako bi ovaj maleni susret prerastao u jedno veliko zajedništvo.

Fra Denis Jurić

HOD FRAME KROZ BIH I PUT U ASIZ

Framaši iz raznih krajeva BiH već su nekoliko tjedana nestrpljivo očekivali novi *Hod Franjevačke mladeži* kroz Bosnu. U četvrtak, 26. srpnja 2012. puni uzbuđenja i pozitivne energije, okupili su se ispred samostana u Gučoj Gori gdje su se sastali sa starim prijateljima, ali također upoznali i neke nove. Svi su u srcima ponijeli svoje roditelje, rodbinu, poznanike i prijatelje koji su im se preporučili u molitvu spremni da krenu u novu životnu avanturu.

Potaknuti snagom Duha Svetoga odlučili su da će u ovih nekoliko dana spremno slijediti sv. Franju u hodu kroz našu dragu domovinu. Fratri u Gučoj Gori zajedno s lokalnim Framasima su velikodušno dočekali sve mlade. Svečano otvorenje hoda je bilo na svetoj misi u 18 sati gdje su primili i hodočasnički blagoslov. Moto ovog Hoda je „*Ti si ljepota!*“. Odmah su istu večer imali prvu radionicu i upoznavanje. Ustajanje je bilo vrlo rano, u 6 sati, kada su Framaši krenuli prema Novoj Biloj nakon izmoljene jutarnje molitve Časoslova. Župa Duha Svetoga je bila određena za jutarnju meditaciju i nagovor. Framaši cijelo vrijeme putem pjevaju i mole krunicu na određene nakane za svaki dan. Glavna molitvena nakanu ovog Hoda je za duhovnu obnovu Crkve i nova duhovna zvanja. Ručak je bio pripremljen u župi Bučići gdje je vojska zajedno s Framasima i časnim sestrama pripremila odličan grah koji je prijao svima. Nakon pozdrava župnika fra Ilije Jurića uslijedilo je upoznavanje i izlaganje fra Danijela Rajića za Framaše župe Bučići o cilju *Franjevačkog hoda*. Cijelim putem dok framaši hodaju i pjevaju prolaznici i mještani ih radosno pozdravljaju i čak nude sokovima za okrepu. U Novom Travniku domaćin je bio župnik don Žarko Vujica, a noćenje je bilo organizirano u sportskoj dvorani. U subotu je bila jako naporna dionica od oko 30 kilometara preko Rostova. U Etno selu „Babić“ Framaše je ugostio vlasnik i počastio izvrsnim gulašom.

Hodajući kroz prekrasne krajeve naše Bosne mladi su imali i meditaciju u tišini gdje su mogli preispitati sebe i nakanu ovog hoda. To je za sve framaše bilo posebno i novo iskustvo jer su kroz tu tišinu mogli prepoznati svu ljepotu Božjeg stvaranja u prelijepoj prirodi oko sebe. Od početka Hoda Framaši nose hodočasničke štapove od prošle godine na kojima su nadopisana nova imena. Na taj način štap postaje simbol prijateljstva jer nas povezuje međusobno sa prošlogodišnjim hodočascima, a ujedno je i siguran oslonac u teškim dionicama.

Hod je stigao do župe sv. Ante u Bugojnu gdje su framaši unatoč žuljevima i upalama mišića ponovno radosno slavili sveto misno slavlje. Sljedeća etapa je bila župa Uskoplje odakle se išlo za Ramu. Iako umorni mladi su ustrajno putovali i svjedočili ljepotu kršćanskog poziva propovijedajući svojim hodom i blagoslivljajući sve na koje nailaze. Nakon što je skupina od 60 framaša iz različitih župa propješačila 110 kilometara od Guče Gore preko Novog Travnika, Bugojna i Uskoplja do Rame, u ranim jutarnjim satima 1. kolovoza zaputila se autobusom do Asiza.

Kako su i sami rekli, dionice kojima su pješačili često su bile dosta zahtjevne, ali su hodali s pjesmom i uz molitvu. Oduševljeni su načinom na koji su ih primili njihovi domaćini u mjestima gdje su se zaustavljali na doručak i gdje su spavali.

Damiru iz Tuzle ovo je peti Franjevački hod na kojem sudjeluje, a prvi u Bosni i Hercegovini. Za njega je svaki hod novi izazov, i na svakom dobije novi poticaj koji ga usmjerava dalje. Ipak priznaje da je bilo naporno pješačiti, ali kaže da su se svi borili izdržati do kraja i na taj način se pripremiti za put u Asiz. Svim framasima poručuje da cilj ovog Hoda nije samo turistička posjeta Italiji i Asizu. Puno je više od toga ako se kroz pet dana hoda pripremate za potpuni oprost i za posjetu svim onim mjestima na kojima je sv. Franjo boravio. A upravo ih je to očekivalo u drugom dijelu ovog hodočašća. U Asiz su stigli 2. kolovoza u ranim jutarnjim satima, gdje su slavili sv. misu na grobu sv. Franje. U poslijepodnevnom satima, zajedno s tisućama mladih

iz Hrvatske, Italije, Austrije i mnogih drugih zemalja imali su prigodu za ispovijed i dobivanje potpunog porcijunkulskog oprostâ u maloj crkvi Gospe od Anđela. Naredne dane, posjetili su mjesta vezana uz život sv. Franje i sv. Klare: grad Asiz, crkvu sv. Damjana, Greccio, Fonte Colombo, La Vernu... Na povratku kući posjetili su i Padovu, gdje su slavili sv. misu u bazilici u kojoj se nalaze grob i relikvije sv. Ante Padovanskog.

Mir i dobro!

Iva Maros i Ivana Vidović

ZATVORENA GODINA SV. KLARE

Brestovsko – Na blagdan sv. Klare Asiške, 11. kolovoza, svečano je zatvorena *Jubilarna godina sv. Klare Asiške*. Kroz ovu *Jubilarnu godinu* na poseban način slavila se 800-ta obljetnica osnutka na slavlju u Brestovskom, sudjelovalo je 30-ak svećenika i časnih sestara, članova Trećega franjevačkog svjetovnog Reda, te mnoštvo vjernika. Pučku svetu misu predvodio je i propovijedao provincijal Bosne Srebrene fra Lovro Gavran. U koncelecijaciji, uz ostale svećenike, bio je i provincijal hercegovačke Franjevačke provincije Uznesenja Marijina, fra Ivan Sesar. Misno slavlje započelo je procesijom, koja je krenula iz župne crkve s kipom sv. Klare prema atriju samostana Klarisa, gdje je sv. misa i slavljena. U svojoj prigodnoj propovijedi provincijal fra Lovro je uz čestitke između ostaloga pozvao sestre da i dalje mole za cijelu Crkvu, svećenike, redovnike, narod i za cijelu našu domovinu. Izrazio je i radost zbog prisutnosti ove kontemplativne zajednice sestara Klarisa u našem narodu. Za vrijeme sv. mise sestre Klarise su obnovile svoje redovničke zavjete, stojeći oko oltara s upaljenim svijećama u rukama. Na koncu misnoga slavlja pozdrav i čestitku uputio je i hercegovački provincijal fra Ivan Sesar, a nakon njega prisutne je pozdravila opatica samostana sv. Klare sestra Hijacinta Batinić. Sestra Hijacinta je izrazila zadovoljstvo i zahvalnost za svu podršku i pomoć koju

su primile otkako su došle na naše prostore. Fra Lovro je prije završnog misnog blagoslova blagoslovio kruščiće sv. Klare koji su kasnije podijeljeni prisutnima. Po završetku sv. mise okupljeni narod je nastavio slavlje uz pjesmu i kolo.

Fra Davor Dominović

20. GODIŠNJICA IZGONA HRVATA

Plehan - Ispred novoizgrađene i još nedovršene župne i samostanske crkve sv. Marka evanđeliste na Plehanu kod Dervente, uz koju se nalazi poznati franjevački samostan, u nedjelju 26. kolovoza svečanim Misnim slavljem završeno je obilježavanje dva desetljeća izgnanstva Hrvata katolika iz Derventskog dekanata odnosno tog dijela bosanske Posavine i Bosne i Hercegovine, a obilježavanje je bilo pod geslom : „Dani molitve i nade“.

Središnje Misno slavlje predslavio je nadbiskup i metropolita vrhbosanski uzoriti kardinal Vinko Puljić u zajedništvu s biskupom banjolučkim i predsjednikom Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine mons. dr. Franjom Komaricom, vojnim biskup u BiH mons. dr. Tomom Vukšićem te biskupom varaždinskim i predsjednikom Hrvatskog Caritasa mons. Josipom Mrzljakom i uz suslavlje provincijala Franjevačke provincije Bosne Srebrene fra Lovre Gavrana i još 19 svećenika koji djeluju u Derventskom dekanatu i nekoliko drugih svećenika koji su se pridružili ovom velikom slavlju. Na Misi su sudjelovao i veći broj društveno političkih predstavnika među kojima: visoki predstavnik u BiH Valentin Inzko, ministar za izbjeglice i raseljena lica Republike Srpske Davor Čordaš, zagrebački i slavonsko-brodski gradonačelnici Milan Bandić i Mirko Duspara, zamjenik predsjednika HDZ-a R. Hrvatske dr. Drago Prgomet koji je rođen u Žeravcu kod Dervente, bivši član Predsjedništva BiH Krešimir Zubak, predsjednik Kluba Hrvata u Vijeću naroda RS Josip Jerković, veći broj generala hrvatske komponente Oružanih snaga BiH i drugi.

Misu je izravno prenosila Hrvatska televizija dok su događanja popratili BHT1, FTV i druge televizije, radiji i tiskani mediji iz Bosne i Hercegovine i Hrvatske.

Pozdrav svim nazočnima u ime 19 svećenika koji djeluju u 15 župa Derventskog dekanata uputio je derventski dekan i brusnički župnik preč. Marko Hrskanović koji je podsjetio da je u tom dekanatu Vrhbosanske nadbiskupije prije rata svoj miran život živjelo približno 50 000 duša te da je svaka župna zajednica imala svoju crkvu. „Zatim je izbio rat u proljeće 1992. Već u ljeto 15 zvonika je ležalo kao 15 mrtvaca. A od žive Crkve ni traga, svi su nestali“, podsjetio je dekan Hrskanović na tužne ratne dane te dodao da nakon rata svećenici Derventskog dekanata sanjaju san poput sna starozavjetnog proroka Ezekijela koji je gledao veliku dolinu puna suhih ljudskih kostiju kojima je Bog dao da se priberu i da po njima narastu žile i meso te se presvuku kožom i u njih uđe duh te su oživjeli i stali na noge, a dolina smrti je po sili Božjoj postala dolinom života i pustinja lijepa kao zemaljski raj.

U prigodnoj propovijedi kardinal Puljić je najprije zahvalo braći u biskupstvu na njihovom sudjelovanju i potpori kao i svećenicima Derventskog dekanata što su došli na ideju da se okupe i zajedno mole za sve žrtve rata na tim prostorima. Pozdravio je i sve koji su nikli na tim prostorima bosanske Posavine, a koji još i danas nose veliku ljubav prema svom kraju i svom zavičaju. Podsjećajući da je 1991. godine u Derventskom dekanatu živjelo 48.481 katolika te da svećenici danas imaju kontakt samo s njih 1.072. istaknuo je da tu gorku istinu ne mogu staviti „pod tepih“ i da bi šutnja o toj krutoj stvarnosti bila teški grijeh.

„Kad se govori o zlu koje je dovelo do ovog rata, onda znaju neki ukazivati na Jasenovac i na kolektivnu krivnju hrvatskog naroda. Većina nas nije mogla slijediti, što je tada bilo. Ostaje pitanje, kako to da se uporno govori da krivnja nije kolektivna nego osobna odgovornost, a samo Hrvati moraju nositi kolektivnu krivnju? Svi dobro znamo kako su nakon drugog svjetskog rata „pročešljani“ ovi tereni od tadašnje vlasti koja se osvetila nad Hrvatima ako su išta značili: pobijeni su, noć

ih je progutala ili su otčamili godine i godine u zatvorima radi te političke osvete kolektivnoj krivnji. To spominjem zato što skoro da nema obitelji koja nakon rata nije oplakala radi gubitka kojeg člana. To se ne spominje nego se nabija kompleks Jasenovca; ne spominju se druga stratišta, druga mjesta tuge i boli počevši od Vukovara preko Srebrenice do svih drugih bolnih stratišta. Valjda i druge žrtve treba poštivati... Koliko nas treba nestati da se jednom prestane opravdavati zločin? Pitanje je, smije li se ili može li se zločin zločinom pravdati? Predugo se s mrtvima manipulira. Bez istine se ne gradi pravedan i stabilan mir. Ovdje su tri povijesti koje se pišu, a međunarodne snage žele zaniijekati našu različitost i identitet te nas asimilacijom žele integrirati. Primjenjuju pristrana mjerila: prema jačima diplomatskim razgovorima, a prema slabijima silom i namećanjem“, kazao je kardinal Puljić.

Na kraju Misnog slavlja nazočnima se obratio biskup Komarica koji je zahvalio trojedinom Bogu što im je omogućio „doista jedinstveno slavlje u zajedništvu vjere, nade i ljubavi i to na ovom mjestu koje je simbol našeg crkvenog identiteta“. „I Bog, naš Stvoritelj i Spasitelj, i povijest mjerit će nas ljude i narode po tome jesmo li u knjigu povijesti i vječnosti jasnim i sigurnim rukopisom upisali djela istinskog čovjekoljublja, slobode, praštanja, milosrđa, pravde, istine, zahvaljivanja i mira i time ujedno i djelo ostvarenja i obrane čovjekove bogolikosti i temeljnih ljudskih prava i sloboda koja svoje uporište imaju u Bogu Stvoritelju... Dosadašnja pa i nedavna naša povijest pa i u ovim krajevima morala bi nas poučiti – kamo vodi šutnja o nehumanim postupcima ili navikavanje na nepravdu i na zakon jačega.“, kazao je biskup Komarica pozivajući sve da se „zalažu svim silama uma i srca za duhovnu i materijalnu obnovu rodnog kraja i rodnog kraja predaka imajući na umu da je put u sretnu budućnost praštanje i zahvaljivanje“.

Riječi zahvale uputio je i dosadašnji plehanski gvardijan i župnik fra Mirko Filipović te pročitao pozdrav nadbiskupa metropolita zagrebačkog kardinala Josipa Bozanića. Također je pročitao poziv svećenika Plehanskog dekanata

svim prognanim iz izbjeglim Posavljacima da prve nedjelje u listopadu mjesecu – 7. 10 .2012. izidu na lokalne izbore za općinska vijeća i načelnike općina. „Iskreno molimo sve vas koji imate pravo glasovati na ovim izborima da se potrudite i dođete te nedjelje u svoja rodna mjesta i glasujete. Vaš glas će značiti mnogo za sve one koji su se vratili svojim kućama i žive u Bosanskoj Posavini, ali i Vama koji obnavljate ili namjeravate uskoro obnavljati svoja porušena i zapuštena imanja“, poručili su svećenici toga dekanata.

Uredništvo KTA

NOVA KNJIGA FRA ANTE POPOVIĆA

Zagreb/Sarajevo – Anto Popović:
Uvod u knjige Staroga zavjeta 1 / Petoknjižje

Ovim putem želimo Vam predstaviti novu knjigu dr. fra Ante Popovića, profesora na našoj Franjevačkoj teologiji u Sarajevu.

„Knjiga »תּוֹרָה – Torah – Pentateuh – Petoknjižje«, kao i susljedne tri knjige cjelovitog »Uvod u knjige Staroga zavjeta 1. Petoknjižje«, želi odgovoriti na potrebu za novim uvodom Staroga zavjeta na hrvatskom govornom području.

Knjiga תּוֹרָה – Torah – Pentateuh – Petoknjižje prva je od ukupno četiri knjige u planiranom nizu s naslovom Uvod u knjige Staroga zavjeta. To je razlog zbog kojega su na početku, u prvom dijelu knjige, obrađena pitanja koja se tiču cijeloga »Uvoda u Stari zavjet«, kao što su, primjerice, povijesni pregled discipline »Uvoda u Stari zavjet« ili pitanje odnosa Staroga i Novoga zavjeta, te pitanja kanona i hermeneutičke strukture Staroga zavjeta.

Drugi dio knjige najprije obrađuje pet knjiga Pentateuha kao jednu cjelinu, a potom slijedi uvod u pojedinačne knjige i kratki, selektivni komentar odabranih ulomaka svake od pet knjiga Petoknjižja.

U trećem dijelu knjige obrađeno je pitanje oblikovanja Pentateuha.

Cilj ove knjige, kao i cijeloga planiranog Uvoda u knjige Staroga zavjeta jest olakšati čitanje i razumijevanje poruke pojedinačnih starozavjetnih knjiga u njihovom literarnom i teološkom kontekstu te, također, informirati o prošlim i o novijim pravcima istraživanja povijesti rasta i tekstualnog oblikovanja Peto-knjižja.

Knjiga donosi sintezu suvremenih udžbenika, komentara i monografskih studija, koje je autor preveo, prilagodio i objedinio, ali također sadržava i elemente originalnosti ne samo u detaljima nego i na razini općeg pristupa Pentateuhu kao cjelini i njegovim pojedinačnim knjigama.“

KS

SUSRET PROVINCIJALA S DELEGACIJOM AMBASADE SAD-A U BIH I PRI SV. STOLICI

Sarajevo – Provincijal Bosne Srebrene, fra Lovro Gavran, primio je danas delegaciju Ambasade Sjedinjenih Američkih Država pri Svetoj Stolici i u Bosni i Hercegovini. Delegaciju je predvodio gosp. Miguel Humberto Diaz, veleposlanik SAD-a pri Svetoj Stolici, u pratnji su bili gosp. Steven Gillen, službenik za ljudska prava i vjerska pitanja Ambasade SAD-a u Sarajevu; gosp. Nicholas Hill, zamjenik veleposlanika SAD-a u BiH; Ante Miliša, politički pomoćnik veleposlanstva SAD-a u Sarajevu; te gđa. Kim Penland, šefica političko-ekonomskog odijela Veleposlanstva SAD-a pri Sv. Stolici. Susret je bio u prostorijama Franjevačkog provincijalata na Kovačićima u Sarajevu.

Tijekom susreta veleposlanik Diaz se zanimao kako franjevci vide situaciju u BiH i regionu, te koji su problemi s kojima se susreću u svom djelovanju među narodom. Provincijal fra Lovro upoznao je veleposlanika Diaza s izrazito lošim stanjem katolika i Hrvata u BiH. Veliki je broj katolika otišao iz BiH, vrlo malo ih se vratilo. Mnogi su otišli zbog rata, ali žalost mnogi su otišli i još uvijek odlaze zbog teške ekonomske situacije naše zemlje.

Rat je davno završio, ali se nisu napravili nikakvi veći koraci u omogućavanju povratka protjeranih. S druge strane na ekonomskom području povratak je onemogućen i time što ljudima nije osigurano radno mjesto. Još je mnogo drugih problema koji našu zemlju vode u propast, kao što su korupcija i mito. Budući da na višim razinama vlasti ne postoji konsenzus među političarima, onda se pribjegava korupciji kako bi se došlo do određenih ciljeva.

Naši političari često govore o Daytonskom sporazumu kao da ih on oslobađa odgovornosti i brige za ekonomski prosperitet zemlje. Korupcija ne poznaje ni nacionalne ni bilo kakve razlike. Nažalost, u ovoj zemlji se često dogodi da korupcija više spoji ljude, nego jedno zdravo vođenje politike. Predstavnici Američke ambasade u BiH su kazali kako je trenutno jedan od njihovih zadataka upravo borba protiv korupcije, kako bi ova zemlja napravila pozitivne pomake u bolju budućnost.

Ambasador Diaz je zahvalio franjevcima za njihovu blizinu i brigu za narod, jer kako je kazao, „oni se ne brinu samo za onaj nebeski kruh koji treba ljudima, nego i konkretno rade na karitativnom području“. Dodao je da bi ovaj model brige za narod trebao biti primjer i političarima. BiH treba neko trajnije rješenje političke i ekonomske krize, kako bi mogla doživjeti prosperitet.

Veleposlanik Diaz je obećao da će i oni pri Svetoj Stolici pokušati još više raditi na tome da se pomogne Bosni i Hercegovini na putu prema boljoj budućnosti. Sastanak je završio u optimističnom ozračju i uvjerenju da se može i treba raditi na boljitku naše zemlje. Na koncu susreta Provincijal i gosti su razmijenili simbolične darove, kao uspomenu na ovaj susret.

Fra Davor Dominović

PROSLAVLJEN PATRON PROVINCije U Tolisi

Tolisa – 14. rujna, na blagdan Uzvišenja sv. Križa, naša Provincija slavi svoj patron i Dan Provincije. Tako je bilo i jučer, kada se u franjevačkom samostanu u Tolisi okupilo 130 fratara Bosne Srebrene koji djeluju u Bosni, ali i šire. Na ovaj susret braća su stigla iz svih

krajeva Bosne, a nekoliko njih i iz Hrvatske, Srbije, Kosova i Australije. Druženje braće je započelo okupljanjem već oko 9h ujutro, da bi u 10h započeli s predavanjima na temu vjere.

Tema vjere je izabrana upravo povodom skorog proglašenja *Godine vjere* u Katoličkoj crkvi. Predavači su bili fra Miro Jelečević, profesor na Franjevačkoj teologiji, te fra Josip Mrnjavac, profesor i prefekt u Franjevačkom sjemeništu u Visokom. Spomenuti profesori pokušali su braći izložiti temu vjere kroz dva aspekta: teološki i socijalno-filozofski. Nakon predavanja, u podne, fratri su zajedno s toliškim pukom slavili svetu misu. Misu je predvodio i propovijedao provincijal Bosne Srebrene fra Lovro Gavran, uz koncelebraciju ostalih fratara.

U svojoj propovijedi Provincijal se osvrnuo na ulogu križa u životu vjernika, osobito u životu redovnika Franjevca:

„Kako svim kršćanima, tako je i nama glavni zadatak i životni cilj: suobličiti se Isusu Kristu, a posebno Kristu rassetom. Svatko bi se od nas rado suobličio Kristu uskrsnom i proslavljenom, pa i Kristu čudotvorcu također. Ali Kristu neshvaćenom, nepravedno optuženom, popljuvanom, ismijanom, mučenom i rassetom – ne suobličujemo se rado, niti je to lako. Ali bez toga nema suobličjenja ni sa Kristom proslavljenim! Ako želimo cilj, moramo prihvatiti i put i sredstva koja će nam pomoći da stignemo do tog cilja.“

Po završetku sv. mise braća su se okupila na zajedničkom ručku, a potom je slijedio tzv. *Aktualni sat*, na kojem su braća razgovarala o aktualnim internim temama. Ovaj susret zaista je lijepa godišnja prigoda da se braća okupe i zajedno proslave Dan Provincije.

Fra Davor Dominović

PROVINCijAL POSJETIO HKM ROTTERDAM

Rotterdam – U petak 21. rujna provincijal fra Lovro Gavran u pratnji fra Tome Anđića voditelja HKM Bruxelles, posjetio je Hrvatsku župu sv. Nikole Tavelića u Rotterdamu, koju već više od četrdeset godina vode fratri „Bosne Srebrene“.

Ovoga dana bila je i primpredaja župe dosadašnjeg župnika fra Ivica Jurišić i novog župnika fra Jure Tokalića koji je do sada bio misionar u Keniji četiri godine. U prostorijama župnog ureda u Bergschenhoeku, provincijal se susreo i sa ravnateljem Hrvatske inozemne pastve fra Josipom Bebić, koji će i službeno na nedjeljnim misama u Amsterdamu i Rotterdamu uvesti novoga župnika u službu.

Hrvatska župa sv. Nikole Tavelića, sa sjedištem u Rotterdamu, obuhvaća cijelu Nizozemsku, i broji do 5.000 vjernika koji se redovito okupljaju na svetim misama koje se slave u gradovima: Rotterdam, Amsterdam, Alphen ad Rijn, Groningen, Terneuzen, Tilburg, Arnhem. Župnik također redovito posjećuje i Hrvate, haške pritvorenike u pritvorskoj jedinici u predgrađu Den Haag – Scheveningenu.

HKM Rotterdam

U JAJCU ODRŽAN XV. REDOVNIČKI DANI

Jajce – U organizaciji Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine (KVRPP BiH), u gradu Jajcu održan je XV. po redu Dan redovnika. Domaćin je bio franjevački samostan sv. Luke u Jajcu. Ove godine tema je bila „Vjera u životu redovnika“.

Na skupu je bilo prisutno oko 200 redovnika i redovnica različitih redovničkih zajednica. Program se sastojao od dva predavanja, mise, zajedničkog ručka, obilaska grada i na koncu zajedničke večernje molitve koju su predvodili gorički novaci.

Program je počeo u 9.30h zazivom Duha Svetoga nakon kojega se mr. s. Ivanka Mihačević, predsjednica KVRPP BiH-a, obratila prisutnima riječima pozdrava i uvodom u program. Zatim je uslijedio pozdrav vikara Franjevačke provincije Bosne Srebrene fra Marijana Karaule koji je ukratko iznio nekoliko crtica o povijesti Jajca. Fra Marijan je također svečano objavio kako je izašla iz tiska knjiga „Franjevački izvori“ u kojoj su sabrani svi dosadašnji

franjevački izvori. Nakon njega pozdrav prisutnima uputio je i gvardijan franjevačkoga samostana sv. Luke u Jajcu, fra Zoran Mandić.

U 10.00h započelo je prvo predavanje na temu: „*Gospodine, kome da idemo? Ti imaš riječi života vječnoga*“ (Iv. 6, 68). Predavač je bio dr. fra Marinko Pejić. On je govorio o problemima shvaćanja redovništva u današnjem svijetu od strane svijeta, ali i od strane samih redovnika. Redovnici nisu nikakav stalež, nego znakovi eshatološkog, znakovi budućega života kojeg naviješta Isus iz Nazareta. Njihova najveća specifičnost je celibat. Redovnici su vjernici kao i drugi kršćani, ali oni nastoje radikalno slijediti Isusa Krista i svojim životom biti što sličniji njemu. U 10.45h uslijedila je rasprava na ovu temu gdje su prisutni mogli postavljati pitanja predavaču ili nadodati nešto što misle da je bilo ispušteno.

U 11.30h uslijedilo je Euharistijsko slavlje koje je predvodio pomoćni banjolučki biskup fra Marko Semren. On je govorio o važnosti slobode u vjeri. Vjera je slobodan čin na koji se čovjek odlučuje. Vjera je čin cijeloga čovjeka. Čovjek u svakom svom segmentu treba biti slobodan i tako kao potpuni čovjek prihvatiti vjeru čije protivnike ne trebamo tražiti negdje izvana, nego u sebi samima. Kada se pobijedi ono što se u nama protivi vjeri, onda se postaje slobodan za nju. Poslije mise uslijedio je zajednički objed, a potom se krenulo u obilazak staroga grada Jajca, katakombi i slapova Plive. Vodič je bio povjesničar gosp. Tvrtko Zrile iz Jajca.

Nakon ovoga kratkog izleta, u 16.00h održano je drugo predavanje na temu: „*Slušanje riječi i vjera*“, predavača dr. fra Ivana Ivande. On je govorio o važnosti riječi koja je nositelj Božje objave i prenošenja vjere, o neizmjernom daru sluha kojeg često zapostavljamo. Danas ljudi rijetko slušaju jedni druge. Skoro svi postaju brbljavi i željni da se njih sluša, a malo je onih koji slušaju i mare za ono što drugi želi reći. Tako ljudi postaju tvrdi i na Božju riječ. Svaki dan imamo priliku slušati Radosnu vijest, ali koliko ju uopće doživljava naše biće ovisi ponajprije o spremnosti slušanja. Ne smijemo otvrdnuti rutinom, nego uvijek se iznova moramo oduševljavati onim što čujemo od živoga Boga.

Iz slušanja se rađa i vjera. Isus je i carinika Mateja pozvao riječima i ovaj ga je ne samo čuo, nego i poslušao, njegovo cijelo biće pretvorilo se u sluh za Radosnu vijest.

Nakon predavanja i rasprave predsjednica KVRPP BiH mr. s. Ivanka Mihaljević zahvalila je u ime Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica BiH predavačima, ocu biskupu fra Marku, kao i svima prisutnima na dolasku, a domaćinima na ugodnom dočeku. Zatim je uslijedila zajednička Večernja molitva časoslova koju su predvodili franjevački novaci Bosne Srebrene kojom je zaključen ovogodišnji redovnički dan BiH.

Plodovi ovoga dana neka se vide u životima ovih ljudi koji su, kako kaže Ivan Golub, *spomenici budućnosti*, spomenici koji ukazuju na vječni život.

Fra Denis Jurić

VIII. SPORTSKI SUSRET FRAME BOSNE SREBRENE

Busovača – U subotu 22. rujna 2012. godine, u župi Svetoga Ante Padovanskog u Busovači, održan je *VIII. Sportski susret Frame Bosne Srebrene* pod krilaticom „Molitva - igra - zajedništvo“. Na susretu je bilo prisutno oko 700 framaša iz 25 mjesnih bratstava.

Susret je počeo u 9 sati slavljenjem sve-te mise koju je predvodio fra Danijel Rajić, područni duhovni asistent Frame i OFS-a provincije Bosne Srebrene, a misno pjevanje i sviranje animirao je band Frame Busovača. Fra Danijel je u propovijedi pozvao framaše da ispred natjecateljskog duha unesu notu zajedništva te istaknuo: „Svi navijamo za sve jer smo framaši!“ Nakon sv. mise, uslijedio je defile kroz grad te dolazak u sportsku dvoranu gdje je igre otvorenima proglasio busovački načelnik općine. Neposredno pred otvorenje igara, mladima su se obratili i postulanti iz Visokog svjedočeći o svom otkrivanju duhovnog poziva kroz aktivnosti u zajednici Franjevačke mladeži. Postulatura je smještena u Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji gdje se mogu prijaviti kandidati za franjevence.

U natjecateljskom dijelu programa, framaši su nastupili u dvije discipline: dečki u nogometu, a djevojke u odbojci. Po završetku natjecateljskog dijela, održane su dvije revijalne nogometne utakmice, sv. Franjo-sv. Anto i sv. Klara- sv. Rita. Sastav prvog para činio je po jedan framaš, a drugog po jedna framašica iz svakog mjesnog bratstva. Zatim je uslijedilo proglašenje pobjednika natjecateljskog programa. Najbolju nogometnu ekipu imala je Frama Lepenica, drugo mjesto je zauzela Frama Krešvo a treće su osvojili Bučići. U odbojci prvo mjesto na tronu su zauzele framašice iz Jajca, drugo Frama Podmilačje a treće Frama Rama. Najboljim nogometašem proglašen je Goran Marković iz Frame Lepenica a najbolji vratar je Vedran Marić iz Frame Kreševo. Najbolja odbojkašica je Kristina Bagarić iz Frame Podmilačje. Također su uručene nagrade i najboljim navijačima Frame Kreševo te Mariji Puljić i Renatu Dujmoviću. No, najveća nagrada, za čiju veličinu su sami zaslužni, otišla je ipak u ruke svih framaša, a to je predivan dan ispunjen molitvom, igrom i zajedništvom.

Sportski, ali i drugi susreti u organizaciji Područnog vijeća učinili su Framu Bosne Srebrene zaista velikom obitelji u kojoj se mladi međusobno poznaju te povezani Duhom Svetim, kao braća i sestre, nastoje živjeti Evanđelje idući stopama sv. Franje iz Asiza čije središte života je bio Krist.

Marija Puljić

POČELA NOVA 2012./13. AKADEMSKA GODINA NA FRANJEVAČKOJ TEOLOGIJ

Franjevačka teologija/Sarajevo – Nova akademska 2012/13. godina na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu započela je svečano u utorak, 25. rujna 2012. godine. U 9 sati u samostanskom je oratoriju slavljena euharistija sa zazivom Duha svetoga za sretan i uspješan početak.

Svečano misno slavlje u zajedništvu s profesorima predvodio je fra Lovro Gavran, provincijal Franjevačke provincije Bosne Srebrene. Nakon mise dekan dr. fra Vili Radman je u amfiteatru Teologije održao inauguralni govor posvećen temi znanstvene naravi teološke djelatnosti. Na kraju govora izrazio je dobrodošlicu studentima te proglasio novu akademsku godinu otvorenom. Nakon toga je obavljen upis studenata u tajništvu Teologije.

U akademskoj 2012/13. godini na Franjevačkoj teologiji upisano je 69 studenata. Od toga je 35 franjevačkih bogoslova, a 34 vanjska studenta. U prvu godinu studija upisano je 10 studenata – 7 bogoslova i 3 vanjska studenta. Ove bi godine trebalo diplomirati pet studenata: dva bogoslova i tri vanjska studenta.

Fra Želimir Gogić

ZVUČNO IZDANJE KNJIGE „BOG MEĐU LJUDIMA, *Isus Krist rođen za čovjeka*“

Zagreb - Zaklada „Čujem, vjerujem, vidim“ priredila je zvučno izdanje knjige prof. dr. sc. Bože Lujića „Bog među ljudima, Isus Krist rođen za čovjeka“, inače objavljeno u tiskanom obliku kod *Svjetla riječi*. Predstavljanje zvučnog izdanja održano je u utorak, 2. listopada u dvorani Tribine Grada Zagreba.

Urednik izdanja Mirko Hrkač pojasnio je važnost zvučnih izdanja za slijepe osobe. Posebno je zahvalio izdavaču tiskanog izdanja knjige *Svjetlu riječi* i autoru što su dopustili da se knjiga može prilagoditi zvučno i objaviti. Naglasio je kako je knjiga snimljena u daisy formatu, te je kratko objasnio i način funkcioniranja istoga. Naime, daisy (Digital Accessible Information System) format omogućava pretraživanje zvučne knjige po dijelovima, poglavljima, naslovima, stranicama i rečenicama.

Sadržaj knjige predstavio je prof. dr. sc. Nikola Hohnjec. Istaknuo je, kako se u knjizi

nalazi pedeset jedinica koje su bile objavljene u „Svjetlu riječi“ više godina. U ovoj prigodi je predstavio tri cjeline.

U prvom dijelu autor obrađuje općenite biblijske teme. To je zapravo uvod u stvarnost kakvu sadrži Biblija. Biblija je knjiga o životu, ona je nastala iz života i zato je ona privlačna. Ona stvari ne uljepšava, ona počiva na iskustvu, događajima, Ta jedinstvena knjiga ima mnogo ljudskih autora, a Bog je garant koji po Duhu Božjem nadahnjuje, jamči, on je također autor i zato je to knjiga o životu kakav bi trebao biti. Imamo dakako ideale, deset Božjih zapovijedi. Tu Božo Lujić obrađuje i spominje zlatno pravilo „nemoj činiti drugima ono što ne želiš da oni čine tebi“ ili pozitivno rečeno „čini ono što želiš da drugi tebi čine“, rekao je Hohnjec.

Drugu tematsku cjelinu na koju se predstavljajući osvrnuo govori o Duhovima, o Duhu Božjem, jer Duh Božji nastavlja Isusovo djelo u Crkvi, u životu, konačno i u nama.

Isusova prisutnost u svijetu jest stvarnost Duhova. Treća tematska cjelina na koju je predstavljajući stavio naglasak tiče se Blažene Djevice Marije. Posebno je istaknuo tekst o Mariji i Vjeronanju, jer mi i molimo „Koji je začeo po Duhu Svetom, rođen od Marije Djevice“. Hohnjec je istaknuo i tekst u kojem Lujić objašnjava poteškoće koje ima Josip. Podsjetio je i kako se autor osvrnuo na činjenicu da se ne govori puno u Svetom pismu o Mariji. No, on statistički nabroja, da to i nije tako malo, da je tu mnoštvo tekstova, objašnjenja vezanih uz Mariju: 180 redaka, a to su rečenice, ili dvostruko rečenice u Starom zavjetu, a u Novom zavjetu 120, rekao je Hohnjec, te pojasnio poveznicu majka – Crkva.

Osvrt na knjigu dao je i prof. dr. sc. Mario Cifrak i to u vidu teme Božje kraljevstvo, kojom se dugo vremena kao teolog, bibličar bavio Božo Lujić.

Ukazujući na Lujićeva razmišljanja o Isusovom javnom djelovanju, Isusovu putu muke i smrti kojim se isplati ići, Cifrak je posebno istaknuo naslove vezane uz Veliko trodnevlje i Uskrsnuće „Posljednja večera“, „Gozba ljubavi i zajedništva“, „Isusova oporuka s križa“, „Uskrsnuće pobjeda života ljubavi“, „Raspeti Isus opet živi“, „Kada nada ponovno uskrsne“.

Cifrak je zaključio, kako je ovo uistinu vjerska knjiga, jer govori o istinama vjere, jer poziva na normu vjere, a to je Sveto pismo, Božja riječ koja je onda mjerilo i našega ponašanja. Sigurno je bila i namjera autorova da promjeni u nama gledanje na svijet, naš pogled da bismo mogli u skladu s onim što vjerujemo i djelovati. Neka svima bude na korist i slušanje i čitanje.

Riječ zahvale svima koji su uložili napor da se ovo djelo objavi u zvučnom zapisu izrekao je autor prof. dr. sc. Božo Lujčić.

„Duboko sam uvjeren da je zahvalnost jedna od najvećih i najdubljih ljudskih dimenzija. Moći biti svjestan da su i drugi nešto učinili za mene i moći to javno priznati i iskazati. U tom okviru, na tom tragu u svoje ime kao autor ove knjige uredniku i osnivaču zaklade, svome studentu Mirku Hrkaču koji je uložio ne mali trud da dođe do zvučnog zapisa ove knjige koji može poslužiti prije svega onima koji ne vide, ali isto tako i svim drugim koji žele i zvučno čuti misli ove knjige“, rekao je, te izrekao i zahvalu Tanji Popec koja je tekst kazivala.

„Zato je meni ova knjiga osobito draga. Ona predstavlja mozaik koji kruži, koji prikazuje Isusa Krista iz brojnih kamenčića. On ne ide odmah za cjelinom. Nastojao sam od tih kamenčića napravim lik Isusa Krista u njegovu djelovanju poslanju, i konačno u njegovoj životnoj sudbi. I zbog toga sam zahvalan *Svjetlu riječi*“, rekao je Lujčić.

Marija Belošević

PROSLAVLJENA 180. OBLJETNICA ŽUPE OVČAREVO

Ovčarevo - Župa sv. Mihovila Arkandela – Ovčarevo ove godine proslavila je 180. obljetnicu od svog osnutka (1832-2012). Proslava je obilježena: tiskanjem *Spomenice župe*, održavanjem Pučkih misija (duhovna obnova župe) i posvetom oltara i crkve.

Spomenica obuhvaća: religijski zemljopis župe, njezine povijesne korijene, njezin osnutak, gradnju župne crkve, cijepanje župe, svetišta u župi, kulturno-umjetničko blago, zemljišne posjede, demografsku sliku, zaposlenost stanovništva, etnografske i druge osobitosti, vjerske i laičke udruge, rat, progonstva i ruševine, redovnička i svećenička zvanja.

Pučke misije su bile od 22. do 29. srpnja. Župljani su posebno bili emotivno dirnuti:

- sudjelovanjem u sv. misi „pod stijenom“ (22. srpnja) – u jednoj uvali gdje su se ondašnji vjernici, u strahu od Osmanlija, kriomice skupljali na molitvu prije osnivanja župe pa sve do gradnje crkve. Taj se lokalitet nalazi u selu Orašje pa se župa u početku i nazivala Oraškom.

- sudjelovanjem u sv. misi (23. srpnja) sa živućim svećenicima koji su u župi Ovčarevo djelovali i redovnicima i redovnicama koji su u župi rođeni.

- 27. srpnja igrokazom u izvedbi amaterskog kazališta iz Jankovića pod nazivom: *Fra Jako Baltić gradi crkvu*.

Svečani završetak proslave 180. obljetnice župe bio je u subotu 29. rujna, na svetkovinu sv. Mihovila Arkandela, zaštitnika župe. Vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić posvetio je oltar i crkvu. Tijekom rata crkva je bila obeščašćena, a oltar posve razrušen. Župnik fra Marinko Didak je, uz financijsku potporu župljana, podigao novi mramorni oltar, ambon i krstionicu, te obnovio interijer crkve (po projektu prof. Zlatka Ugljena). Na misi posvete obnovljene crkve sudjelovali su svi svećenici lašvanskih župa, veliki broj vjernika i pjevački zbor bogoslova Franjevačke teologije.

Fra Velimir Valjan

PRIJEM U PROVINCIJALATU

Sarajevo - Povodom svetkovine sv. Franje Asiškog, utemeljitelja Franjevačkog reda, u provincijalatu provincije Bosne Srebre

organiziran je prijem za goste iz javnog, političkog, vjerskog, akademskog i društvenog života Sarajeva.

Prijem je započeo u 18h, a završio oko 20h. Na samom početku druženja goste su pozdravili provincijal Bosne Srebrene fra Lovro Gavran i vikar Provincije fra Marijan Karaula. Provincijal fra Lovro je u svom pozdravnom govoru naglasio kako je sv. Franjo bio poznat po svojoj malenosti i bratskoj blizini svim stvorenjima. Taj Franjin duh i danas njegovi fratri nastoje pronositi diljem svijeta u kojem djeluju. Za ugodnu atmosferu pobrinuo se tamburaški sastav na čelu s fra Mirkom Majdandžićem.

Fra Davor Dominović

800. OBLJETNICA DOLASKA FRANJE ASIŠKOG NA HRVATSKU OBALU

Split - Nakon cjelonoćnog bdijenja u 10.00 sati iz crkve sv. Frane krenula je procesija, u subotu 6. listopada 2012., do Sustipana gdje je mons. Marin Barišić, nadbiskup splitsko-makarski, u 11.00 sati predvodio euharistijsko slavlje uz koncelebraciju još tri biskupa, sedam provincijala i oko sto svećenika.

Na slavlju su sudjelovali redovnice, bogoslovi, sjemeništarci, članovi OFS-a i Frame i više tisuća vjernika. U slavlje je uveo fra Žarko Relota: „Mislim da bi Franjo Asiški, da je danas došao u ovo mjesto, ovako govorio: „Hvaljen budi, Gospodine moj, što si me, zahvaljujući bratu vjetru, prije 800 godina doveo na hrvatsko tlo; Hvaljen budi, Gospodine moj, za ovu lijepu zemlju i njezine stanovnike, koji su i prije mene čuli za evanđelje Gospodina našega Isusa Krista te što su mene, tvoga nezatnoga sina, glasnika Velikoga Kralja, prihvatili kao čovjeka koji ništa drugo ne želi, nego Tebe nasljedovati. I to čistoga, poniznoga, poslušnoga i siromašnoga;

Hvaljen budi, Gospodine moj, za Vijeće franjevačkih zajednica, koje se odlučilo proslaviti ovaj Jubilej i oteti zaboravu važne povijesne činjenice; Hvaljen budi, Gospodine moj, za povjesničare i zemljopisce, koji su zabilježili događaje oko mojih dolazaka na hrvatsko tlo i koji su tako ovoj proslavi dali znanstveni pečat; Hvaljen budi, Gospodine moj, za ovaj narod, koji je, istina, danas raseljen u sve dijelove svijeta, ali koji je, kamogod je išao, ponio sa sobom svoju kršćansku kulturu i dio svoje franjevačke baštme; Hvaljen budi Gospodine moj, po svim stanovnicima Hrvatske i Bosne i Hercegovine, osobito po onima koji kamogod idu sa sobom donose „Mir i dobro“;

„Zajedno danas pozdravljamo tebe, oče Franjo, na obali tvoga dolaska u zemlju Hrvata. Zahvalni smo Bogu i tebi na 800 godina prisutnosti tvoje karizme u našoj Crkvi i narodu. Hvala ti, brate, za braću i sestre koji su nam kroz ovih osam stoljeća naviještali i svjedočili Radosnu vijest Krista raspeta i uskrsloga“, kazao je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić predvodeći u subotu 6. listopada misno slavlje na splitskom Sustipanu, nekadašnjem starom gradskom groblju.

Svečanost obilježavanja 800. obljetnice dolaska sv. Franje na hrvatsku obalu odvijala se pod gleslom „Gospodin mi dade vjeru“, a središnja proslava započela je procesijom (koja je karakteristična za Dalmaciju) ispred crkve sv. Frane na Obali preko Zapadne Obale do Sustipana, a u kojoj su sudjelovali biskupi: šibenski biskup Ante Ivas, dubrovački biskup Mate Uzinić i Vojni ordinarij u BiH Tomo Vukšić, potom provincijali fra Ivan Sesar, fra Željko Železnjak, fra Andrija Bilokapić, fra Lovro Gavran, fra Joško Kodžoman, fra Iko Paponja, i fra Ljudevit Maračić, te provincijalke iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine, svećenici, redovnici i redovnice, bogoslovi, sjemeništarci i kandidatice, članovi Franjevačkog svjetovnog reda i Frame.

Proslava je to 800. obljetnice kako su nepovoljni vjetrovi svratili lađu na kojoj je Franjo iz Asiza kao hodočasnik putovao u Svetu zemlju te je u oluji našao luku spasa na obali hrvatskoga kopna.

Dogodilo se to 1212. godine, a gdje je vjetar oštećenu lađu prisilio da potraži luku spasa, ostaje otvoreno pitanje. I splitsko-tro-girska varijanta ima svoje ozbiljne povijesne argumente. „U svakom slučaju Hrvatska je druga duhovna domovina sv. Franje jer prvi samostani franjevačke karizme izvan Italije, još za Franjina života, nikli su na hrvatskoj obali. Snažno sjeme Franjine karizme našlo je plodno tlo posvuda u zemlji Hrvata i razvilo se u veliko i krošnjato stablo“, kazao je nadbiskup sjetivši se brojnih franjevac koji su u vjernosti Bogu i ljubavi prema bližnjemu i život darovali te su uzdignuti i na čast oltara (sv. Nikola Tavelić, sv. Leopold Bogdan Mandić i dr.). „Franjini duhovni sinovi i kćeri učili su nas čitati i pisati, moliti i raditi, slaviti Boga i poštivati bližnjega svoga. Stoljećima u najtežim danima bili su uza svoj narod, vidali njegove rane i hrabрили ga u kršćanskoj vjeri i nadi. U ovoj nadi sačuvali smo svoju kulturu, kršćansku svijest i nacionalni identitet. Hvala ti, brate Franjo, i za svu tvoju malu braću i sestre koji danas žive i svjedoče među nama u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini Radosnu vijest života nadahnuti svjetlom tvoje karizme“, kazao je nadbiskup Barišić.

Ali snažno iskustvo pred križem i Isusovim likom na križu koji mu reče: „Franjo, obnovi moju Crkvu, kako vidiš, urušava se“, Franju je potaknulo na obraćenje. „Franjo nošen božanskom ljubavlju grli čak i gubavca, postaje mali brat svim ljudima. Postaje živa slika Isusa Krista, istaknuo je splitski metropolit. „Danas Franjo poručuje svima nama i svojim: Krist je izvor, vrata vjere i put života. Samo s Njime i po Njemu se događa obnova Crkve i mogućnost nove evangelizacije. „Dobro došao na našu obalu života. Podrži nas usprkos protivnim vjetrovima na uzburkanom moru hrvatskoga tla u vjernosti Bogu i ljubavi prema bližnjima. Daj da i pored sestrice

smrti, tog neizbježnog protivnog vjetra života, mogemo stići u nebesku luku uskrsne obale Velikoga kralja“, zaključio je nadbiskup svoju homiliju.

Na kraju euharistijskoga slavlja prigodnu riječ zahvale uputio je predsjednik Vijeća franjevačkih zajednica i predsjednik Južnoslavenske konferencije provincijalnih ministara fra Ivan Sesar. „S osobitim zadovoljstvom u ime Vijeća franjevačkih zajednica u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini želim pozdraviti sve vas ovdje nazočne, upravo danas kada obilježavamo značajnu 800. obljetnicu dolaska Sv. Franje na hrvatsku obalu te početak franjevačke prisutnosti u našem hrvatskom narodu. Providnost je Božja htjela da sv. Franjo pohodi samo dvije zemlje izvan Italije, a to su Hrvatska i Sveta zemlja. Hrvatska je time, na neki način, posvećena od samoga asiškoga Sveca da bude zemlja franjevačkog apostolata. Stoga nije slučajno da su ovi naši prostori prožeti franjevačkim duhom te da se duhovnost sv. Franje iz Asiza nastavila sve do dana današnjega po njegovim sljedbenicima.

Svjesni naše višestoljetne bogate franjevačke baštine koja u svom krilu čuva brojna duhovna i kulturna ostvarenja mnogih franjevačkih naraštaja mi, današnji franjevci i franjevke želimo u prigodi obilježavanja ove obljetnice zahvaliti Svevišnjem, Svemoćnom, Dobrom Bogu za milost početaka i života franjevačke obitelji na ovim prostorima. Radujem se sa svima što se danas ova višestoljetna ljepota franjevačkog duha, kroz radost susreta i zajedničkog hoda, očituje u ovom zajedništvu sa cijelom Crkvom.

Zagovorom Blažene Djevice Marije, Majke Crkve i Kraljice franjevačkog reda, želimo obnoviti svoju vjernost franjevačkoj karizmi te i nadalje novim poletom nastojati ostvarivati velike životne ideale svoga kršćanskog i franjevačkog poziva. Sve nas neka prati MIR I DOBRO!“

Fra Frano Doljanin

IN MEMORIAM

JOSIP MATOC (1932–2012)

U Varešu je 17. srpnja, opremljen svetim sakramentima, u osamdesetoj godini preminuo Josip Matoc. Sprovodne obrede 18. srpnja predvodio je župnik fra Bono Tomić, a svetu misu za dušnicu u ime uprave Provincije slavio je fra Mirko Majdandžić.

Uz tugu nad otvorenim grobom pokojnog Josipa bilo je lijepo čuti tople riječi župnika fra Bone o njegovim susretima s pokojnim Josipom, njegovim redovitim dolascima u crkvu i sudjelovanjima na svetim misama i o njegovoj brizi za svećenike. On je bio otac našeg pokojnog subrata fra Andreja, ali je sve svećenike volio kao svoju djecu. Neka ga dobri Otac nagradi za njegovu pažnju i dobrotu.

Pokoj vječni daruj mu, Gospodine!

Fra Mirko MAJDANDŽIĆ

VENO NIKOLIĆ (1957 – 2012)

Dana 26. srpnja 2012. godine nenadanom smrću umro je Veno Nikolić, otac našeg mladomisluka fra Željka Nikolića.

Veno je rođen u Nikolićima, 31. 3. 1957. godine, župa Breške. Godine 1984. vjenčao se sa Smiljom r. Josipović, rodnom iz župe Tuzla. Već 1985. godine preselili su u Solinu, župa Tuzla. U kršćanskom braku sa svojom suprugom rodili su dvoje djece, našeg mladomisluka fra Željka i kćerku Brankicu. Cijelo vrijeme rata pokojni Veno je proveo u Tuzli, a nakon rata, trbuhom za kruhom, dugo godina je radio u inozemstvu kako bi prehranio obitelj i omogućio svojoj djeci i supruzi budućnost.

Prije tri godine Veno je počeo primati mirovinu i vrijeme provodio sa suprugom u Solini, dok se fra Željko pripremao za redovnički i svećenički poziv, a Brankica, u potrazi za boljom budućnošću, potražila zaposlenje u Hrvatskoj.

Osim ove životne radosti: izvođenja djece na ispravni i uspješni životni put, i provođenja vremena u obiteljskom okruženju sa svojom suprugom, Veno je u posljednjim danima svog života doživio jednu posebnu radost i milost. Jedanaest dana prije svoje smrti, udijelio je očinski blagoslov svom sinu, fra Željku, pred njegovu Mladu misu.

Posljednji ispraćaj ispred Komemorativnog centra u Tuzli, 27. lipnja, obavio je tuzlanski gvardijan fra Mario Divković. Nakon toga svi su se uputili na Misu zadušnicu i pokop na groblju Breške, odakle je pokojni Veno rodom.

Možda simbolično ali sigurno znakovito jest da je Veno upravo s fra Željkom, svojim sinom, ujedno i fratrom i svećenikom, proveo svoje zadnje trenutke. Sigurno da nam svima takve okolnosti i razvoj događaja konačnog susreta s Bogom „posvješćuju potrebu za stalnom spremnošću da Nebeski Otac svakoga od nas može pozvati k sebi u svako nenadano doba!“ Upravo to je misao koja se provlačila kroz propovijed fra Jose Oršolića, definitora naše provincije, koji je predvodio Misu zadušnicu i ukop, a tuzlanski gvardijan fra Mario tako ju je i izrekao izražavajući sućut fra Željku, njegovoj majci Smilji, sestri Brankici i ostaloj rodbini ispred svih fratara tuzlanskog samostanskog područja. U ime Vrhbosanske nadbiskupije izraze sućuti novozaređenom svećeniku uputio je mons. Luka Tunjić, i delegirao dekana tuzlanskog dekanata, fra Franju Martinovića, župnika u župi Breške, putem telegrama kojeg je dekan pročitao.

Uz fra Željka, Misi zadušnici je prisustvovalo, uz mnoštvo mnogobrojne rodbine i prijatelja, redovnika i redovnica još 18 svećenika u znaku jačanja vjere u Kristovo uskrsnuće i snagu Kristove žrtve – smrti – kojom je sam Krist pobijedio našu smrt.

Pokoj vječni daruj mu Gospodine!

DFS

IVKA PUŠKARIĆ, ROĐ. BOŽIĆ (1924–2012)

Na blagdan Preobraženja Kristova, 6. kolovoza, pred Gospodina je stala naša draga majka Ivka Puškarić. Samo nekoliko trenutaka prije nego će Bogu dušu predati, pjevušila je dragu joj pjesmu *Hvaljen Isus, Marijo!*

Ivka je rođena 1924. u Orlovom Polju u Donjoj Tramošnici, od oca Joze i majke Luce r. Župarić. Udala se za Antu Puškarića – Mate Tomkina – 1946. i sve do prošloga rata živjela u Gornjoj Tramošnici, župa Gospe od Anđela. U braku su imali 11 djece. Prvo dijete, sin Pavo umro je ubrzo nakon rođenja, a ostalih desetero djece su živi: šest sinova i četiri kćerke. Tri kćerke su članice družbe Školskih sestara franjevki Krista Kralja bosansko-hrvatske provincije, a sin fra Jozo je član Franjevačke provincije Bosne Srebrene, trenutno župnik u Donjoj Tramošnici.

Na početku rata u BiH protjerani su sa svoga ognjišta i izbjegli iz Gornje Tramošnice u Kloštar Ivanić. Tamo su i ostali živjeti do konca života. Muž Anto je umro 1995. u Kloštru Ivaniću, gdje je i sahranjen.

Ivka je zadnjih nekoliko godina, provela u kući časnih sestara franjevki, namijenjenoj za bolesne i starije časne sestre i njihove bolesne roditelje. Stoga posebna hvala provincijalnoj i kućnoj poglavarici sestara franjevki i cijeloj njihovoj zajednici.

Naši roditelji su bili članovi Franjevačkog svjetovnog reda. Neizmijerna je bila i njihova ljubav prema rodnoj grudi koju su morali napustiti. Stoga sam im, kada sam pošao iz Tramošnice, ponio po jednu grudu tramošničke zemlje: „praulje“ iz Puškarića i „sionice“ iz Orlova Polja.

U ime Franjevačke provincije Bosne Srebrene obrede i misu zadušnicu predvodio je fra Joso Oršolić, uz domaćeg župnika i još desetak svećenika iz Bosne i Hrvatske. U ime svih nas braće i sestara upućujem zahvalu predvoditeljima sprovednih obreda, medicinskom osoblju u Zagrebu, Kloštru Ivaniću i Ivanić Gradu, časnim sestrama, našim Tramošnjanima, rodbini i prijateljima i svim prisutnim mještanima Kloštar Ivanića. A posebna zahvala ide našoj s. Ljiljani koja je zadnjih godina stalno bila uz majku, a ovih zadnjih mjeseci i s. Berta i Tonka, te brat Slavko i njegova obitelj koji su u ratu i nakon rata dugi niz godina bili s majkom i ocem.

Zajedno molimo Gospodina da joj bude milosrdan i podari joj život vječni u svome Kraljevstvu!

Fra Jozo Puškarić

LJUBICA ANČIĆ R. PERIĆ 1929 – 2012

U subotu 22. rujna 2012. god., blago u Gospodinu preminula je Ljubica Ančić r. Perić, u 84-oj godini života. Ljubica je sa svojim suprugom Perom rodila osmero djece, među kojima je i naš Fra Jozo Ančić, član Franjevačke provincije Bosne Srebrene. Sahrana + Ljubice bila je 23. rujna. 2012. na mjesnom groblju Zabilje (Ograde), župa Nova Bila. Obred ukopa uz prisustvo većeg broja svećenika i časnih sestara, te mnogobrojnog puka predvodio je definator Bosne Srebrene fra Jozo Marinčić. Iskrena sućut fra Jozi, ostaloj djeci pok. Ljubice, te rodbini i prijateljima!

Neka joj milosrdni Gospodin podari vječni mir!

Fra Josip Filipović